

พุทธธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๘

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองคาคต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมนะ ฟังธรรม “พุทธธรรม” ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แสวงหาโมกขธรรม ขณะที่แสวงหาโมกขธรรมนั้นนะ เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม พุทธะ คือผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน “พุทธธรรม” ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมมีความสุขมาก ความสุขแบบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ “วิมุตติสุข” ความสุขอย่างนี้มันมีความสุขละเอียดอ่อนมาก อยากรจะเผยแพร่ธรรม แล้วใครจะรู้ได้ ใครจะรู้ได้ เห็นไหม จนพรหมมานิมิตต์ แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ มันเป็นที่ปรารถนามาจะรู้สัตว์คนสัตว์ สิ่งนี้เป็นความจริงอยู่แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่า ผู้ที่หยาบ ผู้ที่เข้าไม่ถึงก็มี ผู้ที่ละเอียดอ่อนจะเข้าถึงสิ่งนั้นได้ก็มี เห็นไหม ถึงเทศนาว่าการ

เวลาแสดงธรรมซักๆ พระปัญญาจักขีย์ พระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม นี่สังฆรัตนะ ถึงพระรัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ของเรา เราเป็นชาวพุทธนับถือพระพุทธานุภาพ พระพุทธานุภาพเกิดจากใคร? เกิดจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ตรัสรู้ธรรม ถึงว่า เป็นพุทธธรรม

พุทธะคือผู้รู้ ผู้รู้ด้วยความสว่างกระจ่างแจ้ง ไม่ได้รู้ด้วยความมืดมน ไม่ใช่ความเพ้อฝัน ความเพ้อเอาคืดเอานั่นเป็นสิ่งที่ว่าเป็นลัทธิ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาออก

เทศนาว่าการ ไปเจอเจ้าลัทธิต่างๆ ไม่ยอมรับนะ เวลาออกไปเจอเดียรฉัตร เขาก็มีธรรมเหมือนกัน เขาก็ว่าเป็นธรรมเหมือนกัน

นี่เวลาธรรม ธรรมของใครล่ะ ธรรมของเดียรฉัตร ธรรมของพราหมณ์ ของอะไร เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธ ปฏิเสธว่า คนเราเกิดมา ไม่ใช่เกิดมาดีด้วยการเกิด เกิดเป็นพราหมณ์ เกิดเป็นแพศย์ เกิดเป็นศูทร สิ่งที่เกิดมาแล้วเกิด สิ่งนั้นเป็นไป อ่อนวอนขอเอานะ เกิดมาแล้วทำคุณงามความดีต้องอ่อนวอนขอพระเจ้า ต้องอ่อนวอน ต้องพยายามเอาใจ

แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธหมดเลย ปฏิเสธว่า การเกิดนี้เกิดมาโดยกรรม ทุกคนมีกรรมถึงมีการเกิด เกิดมานั่งอยู่นี่เกิดมาจากไหน? เกิดมาจากจิตปฏิสนธิของกรรมมารดา นี้แน่นอน แต่ถ้าไม่มีกรรมล่ะ เห็นไหม สัตว์ก็เกิดได้ คนเกิดทุกข์ เกิดยาก เกิดสุข เกิดสบาย แล้วแต่บุญกุศลบุญกรรมสร้างมาไง

เรา ถ้ามีบุญกุศลสร้างมาเราเกิดเป็นมนุษย์สมบัติ มนุษย์สมบัติสำคัญที่สุดนะ ความสุขและความทุกข์นั้นมันตามมาทีหลัง เพราะเรามีชีวิตเรา เราถึงมีสิ่งต่างๆ เห็นไหม โลกนี้มีอยู่แล้ว คนเกิดและคนตาย โลกก็เป็นเรื่องของโลกอยู่ในปัจจุบันนี้ แต่เราเกิดมาพบโลก โลกมีเพราะมีเรานะ เรา รู้จักกับ โลก เราถึงได้สัมผัสกับโลกได้ ความสุขความทุกข์เกิดจากเรา เห็นไหม นี่อำนาจวาสนา

แต่เดิมคนเรามีน้อย ทรัพยากรมีมหาศาลเลย คนเกิดมานี้ เวลาสงครามสมัยโบราณเขาแย่งชิงมนุษย์กันนะ แย่งชิงคนมาเพื่ออะไร? เพราะเขามีแผ่นดินเขามีที่พึ่งพาอาศัยมาก แต่คนของเขาไม่ค่อยมี ในปัจจุบันนี้คนเกิดมามาก สังคมก็แปรสภาพไป อยู่ที่อำนาจวาสนา การเกิดมานี้เกิดมาเป็นมนุษย์ด้วย แล้วอยู่ที่วาสนาเกิดมา โอกาสของคนต่างกัน

ทีนี้เราเกิดมาแล้วนี้กรรมพาเกิด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอก กรรมพาเกิดต่างหาก เกิดแล้วถึงได้ทำคุณงามความดี สิ่งนี้เป็นปัจจุบันธรรม ทำคุณงามความดี “ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว” โดยสังจะความจริง การกระทำอันนี้ต่างหาก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอก ฆราวาสธรรม ธรรมของฆราวาส ธรรมของคฤหัสถ์ แล้วธรรมของบรรพชิตมันก็ละเอียดรอบคอบเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไป

เราเกิดมาเป็นฆราวาส เรามีความเชื่อในศาสนา เห็นไหม ความเชื่อนี้เป็นอาหารของใจ เกิดมาเป็นคนเราต้องมีปากมีท้อง เราก็หาอยู่หากินของเรา ตามหน้าที่การงานของเรา สิ่งนี้ไม่เป็น

กิเลส มันเป็นหน้าที่การงาน เป็นความเพียรชอบ งานชอบ การกระทำงานนี้เป็นความถูกต้อง เพราะความเพียรชอบในองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ในอริยมรรค เห็นใหม่ มรรคคือความเพียรชอบ ถ้าความเพียรไม่ชอบละ ความเพียรที่ไปทำลายคนอื่น ความเพียรที่ทำลายตน เห็นใหม่ คนประกอบสัมมาอาชีพะเหมือนกัน แต่เขาประกอบสัมมาอาชีพะด้วยการเบียดเบียนคนอื่น สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ดีเลย สิ่งใดประกอบสัมมาอาชีพะเลี้ยงชีพด้วยความถูกต้อง นี่ฆราวาสธรรม

แต่เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นมาเป็นผู้ที่อยากพ้นจากทุกข์ละ พ้นจากทุกข์มันก็ต้องเป็นอีกระดับหนึ่ง นั่นเป็นเรื่องของภิกษุ ของนักประพฤติ นักพรต ของผู้ที่ออกประพฤติปฏิบัติ ออกประพฤติปฏิบัติเพื่ออะไร? เพื่อชำระกิเลส เพื่อทำให้กิเลสมันยุบยอบตัวลง นี่ความสุขเกิดที่ใจ อาหารของปากเราก็หาอยู่หากินเพื่อเลี้ยงชีวิตของเราไป สิ่งมันมีศรีสุขขนาดไหน จะหาได้มากน้อยนะ เราก็กินแค่อิ่มหนึ่ง กินแค่อิ่มหนึ่งมือ กินแค่อาศัย ใช้ปัจจัยเครื่องอาศัย สิ่งนี้ใช้เหมือนกัน

เราเป็นญาติกันโดยธรรม มีปากมีท้อง มีร่างกาย มีความรู้สึก นี่เป็นญาติกันทั้งหมดเลย ญาติกันเพราะมีเสมอภาคเหมือนกัน เกิดมามีสิทธิเท่ากัน แต่บุญกุศลต่างกัน คนเหมือนกันแต่หัวใจของคนต่างกัน คนบางคนคิดดีมาก บางคนคิดเบียดเบียนคนอื่น สิ่งนี้มันเป็นเรื่องของกิเลส ตัณหา แล้วเวลาทุกข์ ทุกข์ที่ไหนล่ะ? ทุกข์ที่ใจ เราถึงต้องหาอาหารของใจนะ ถ้าอาหารของใจ พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน สิ่งที่เป็นอาหารมากก็เป็นสัมมาอาชีพะ เป็นสิ่งที่เลี้ยงชีพชอบ ไม่มีพิษไม่มีภัย

อาหาร เวลาอาหารเป็นสารพิษ เรากินเข้าไปร่างกายมันยังเจ็บปวดแสบร้อน มันยังเป็นโรค เป็นภัยได้ อาหารของใจก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นพิษเป็นภัย ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่ใช่พุทธะ ไม่สว่างกระจ่างแจ้ง มันก็เป็นความเห็นของกิเลสใจ กิเลสตัณหาความทะยานอยากมันคิดของมันไปนะ

ในปัจจุบันนี้เราดูสิ ในโลกนี้เขาทำการวิจัยกันว่า ยาปลอมนี้มีมากมายเลย เวลายาปลอมปลอมมาแล้วนี่คุณนะ คนที่ปลอมยามาเขาก็ต้องมีปัญญาของเขา เขาก็ต้องเป็นนักธุรกิจที่เขา มีฐาน เขาถึงทำยาปลอมเขาออกมาได้ แล้วยาที่จะปลอมเขาปลอมมาจากใครล่ะ? เขาต้องปลอมจากยาที่เป็นยาแท้ ยาจริง ยาจริงนี่เขาต้องทำวิจัยของเขา เขาต้องพิสูจน์ของเขา เขาต้องค้นคว้าของเขา เขาทดลองนะ รักษาสัตว์ก่อน รักษาสัตว์ได้แล้วไม่มีผลข้างเคียง รักษามนุษย์ จนขนาดที่ว่าได้รับการยอมรับจากสังคม เขาถึงใช้ยานั้นออกมาเป็นสินค้าของเขา

แต่คนทำยาปลอมนะ เขาไม่ต้องคิดอะไรเลย เขามีแต่ความโลภ มีแต่ความคิดต้องการผลประโยชน์ของเขา แล้วเขาก็ไปทำยาปลอมนั้นออกมาเพื่อจะให้มันเป็นสินค้าหาเงินของเขา สิ่งที่เขาหาเงินของเขานี้มันน่าสังเวช สังเวชที่คนประชาชนไปซื้อยานั้นมากิน เห็นไหม เสียทั้งเงินนะ เงินเราอุตส่าห์หาอยู่หากิน หาเงินมาเพื่อมาเป็นปัจจัยเครื่องอาศัย ปัจจัย ๔ ยารักษาโรคก็เป็นปัจจัย ๔ หามาเพื่อจะรักษาโรค แต่เวลาเสียเงินไปก็ไ้ของปลอมมา แล้วเวลาเอากิน

๑. เสียเวลาไปเพราะว่ามันเป็นยาปลอม มันรักษาโรคไม่ได้

๒. เวลาถ้ารักษาไปมันเป็นพิษเป็นภัย เป็นผลข้างเคียง ถึงกับเสียชีวิตได้นะ

เราไปซื้อสิ่งที่ไม่มีความมาให้กับชีวิตของเรา นั้นเป็นยาปลอมนะ

แต่ถ้าเป็นยาคุณภาพของเขาล่ะ ยาคุณภาพ “พุทธธรรม” เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเป็นผู้พิสูจน์มาก่อน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขณะที่ประพจน์เป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ออกแสวงหาอยู่ ๖ ปี ขนาดอาพาธดาบสรับประกันว่า “มีความรู้เหมือนเรา ได้ฌานสมาบัติ จิตสงบเหมือนเรา สั่งสอนได้” นี้มีคนรับรองนะ แต่ผู้ที่รับรองนั้นก็ปลอมใจ

ปลอมหมายถึงว่า เขาไม่รู้จริง เขาไม่ใช่พุทธะ นั้นเป็นธรรมของฤๅษีชีไพร ธรรมของเจ้าสัทธาในสมัยพุทธกาล มันไม่ใช่พุทธธรรม มันเป็นธรรมของฤๅษีชีไพร เพราะได้สมาบัติพวกฤๅษีชีไพรเขาได้ของเขาอยู่แล้ว นี่เขาก็เป็นศาสดา เขาก็อ้างตัวว่าเป็นพระอรหันต์ เขาก็สั่งสอนกัน เห็นไหม สิ่งที่เป็นยาปลอม ยาปลอมมารับรองเจ้าชายสิทธัตถะ เจ้าชายสิทธัตถะไม่ยอมรับความปลอมอันนั้น เพราะสิ่งนั้นเป็นความปลอม เพราะหัวใจมันมีกิเลสตัดหาความทะยานอยากอยู่ในหัวใจ

สงบขนาดไหนเข้าสมาบัติขนาดไหน เข้าสมาบัตินะ เนวสัญญานาสัญญายตนะ ดับทุกความรู้สึกทั้งหมด ดับหมดนะ ตั้งแต่รูปฌาน อรูปฌาน ขึ้นไป ความเป็นไปของจิตจะมีความสุข นี้ติดหมด ผู้ที่ทำสมาธิ ถ้าไม่มีอำนาจสมาธิจะเห็นว่าความสงบของใจนี้เป็นธรรม แล้วจะคิดในสมาธิอย่างนี้ เห็นไหม แล้วอาพาธดาบสก็ติดสภาวะแบบนี้ แล้วก็มีคนนับหน้าถือตามาก มีลูกศิษย์ลูกหา จนบอกว่า “เจ้าชายสิทธัตถะก็มีความรู้เสมอเรา จะสั่งสอนญาติโยมได้เหมือนกัน” เจ้าชายสิทธัตถะปฏิเสธเพราะอะไร เพราะสร้างสมบุญญานิจการมาเป็นพระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย แสนมหากัป

สิ่งที่สร้าง ๔ อสงไขย คือสร้างบุญกุศลมหาศาลนะ ได้ศึกษา ได้เล่าเรียน ได้ประพฤติ ปฏิบัติ ได้สะสม ได้สละทานมา สิ่งนี้เป็นจริตนิสัย เป็นอินทรีย์ ความรู้สึกในหัวใจ เป็นเขาวนั ปัญญาที่ว่า จะไม่ยอมสิ่งใดๆ โดยที่ไม่มีเหตุผลใจ นี้พุทธะเป็นอย่างนี้

สิ่งที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาได้ธรรมของพวกเจ้าลัทธิต่างๆ ที่ไม่ใช่พุทธ ธรรม ได้เพราะอาหารดาบสรับประกัน แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องการ ธรรมแบบนี้ไม่ต้องการ ธรรมแบบนี้ใครๆ ก็ทำได้ สิ่งที่เขาทำอยู่ ในลัทธิ เจ้าลัทธิในสมัยพุทธกาลเขาก็ทำของเขา เขาก็เผยแผ่ศาสนาของเขา แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องการ เพราะสิ่งนี้มันยังเป็นผลเป็นการสงบกิเลสไว้ชั่วคราว แล้วก็ยังต้องตายต้องเกิดอยู่ สิ่งที่ยังต้องตายต้องเกิดอยู่ มันไม่ใช่พุทธะ ไม่ใช่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จะชำระกิเลสได้ ปฏิเสธสิ่งนี้แล้ว ออกเรือคันขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทำวิจัย ทำการค้นคว้าหาหาที่เป็นที่เป็นพุทธธรรมไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าขนาดที่ว่าอดอาหาร อดนอน กลั่นลมหายใจ นี่ก็คือวิธีค้นคว้าขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขามีวิธีการที่ว่า เขามีความขอดเยี่ยม

ในสิ่งที่ว่าเป็นยา สิ่งที่เป็นยาที่เป็นพุทธธรรมนี้เป็นยาอันวิเศษ แต่ยาที่มันเป็นแขนงต่างๆ ในลัทธิที่เป็นพวกเดียรถีย์ เขาก็สอนของเขา สิ่งนั้นเป็นยาคุณภาพอีกคุณภาพหนึ่ง เป็นยาที่ว่าไม่สามารถรักษาโรคเกิด โรคแก่ โรคเจ็บ โรคตายได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ไปศึกษากับเขา แต่สิ่งที่บอกอยู่คือเชื่อใจมันไม่สิ้นไป มันไม่มีการกระทำ ไม่มีสิ่งที่ทำลายอวิชาคือสิ่งที่ปญามาร สิ่งที่ปกปิดหัวใจ นี่พลังงานอันผิด คืออวิชาที่มันทำลายผิดอย่างนี้ มันจะขับเคลื่อนออกมาขับเคลื่อนออกไป มันสงบ สงบด้วยสติ ด้วยสิ่งที่เขาควบคุมไว้ด้วยชั่วคราว สิ่งชั่วคราวเพราะมันยังไม่มียา มันเป็นไปไม่ได้ ขณะที่ใครจะตรัสรู้สิ่งนี้ได้

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ขึ้นมา สิ่งทีประเสริฐหมด ประเสริฐที่สุด เพราะผู้ที่รู้สัตว์ขันธ์สัตว์ การสร้างสมบุญญานิกายอย่างนี้มหาศาลมาก

ขณะที่ไม่มีศาสนา ผู้ที่จะตรัสรู้เองมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากับพระปัจเจกพุทธเจ้าเท่านั้น สาวกสาวกจะต้องได้ยินได้ฟัง ต้องมีแผนที่เครื่องดำเนิน ขณะที่ไม่มีแผนที่เครื่องดำเนินอย่างนี้เรายังคิดว่าผิดคิดว่าถูกกันนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มีสิ่งนี้ รู้คันทำวิจัย

มหาศาลเลย ตั้งแต่อดอาหาร ตั้งแต่กลิ่นลมหายใจจนสลบถึง ๓ คน สลบ เหมือนกับเราถ้าช็อก ก็ตายนะ นี่ตายแล้วฟื้นถึง ๓ ครั้งนะ “สิ่งนี้ไม่ใช่” ต้องพิสูจน์ให้ถึงที่สุดใจ

จะทำการวิจัย เอายาแก้ปวด แก้แสบ แก้เจ็บ แก้ตายมา ต้องทำกันถึงขนาดที่ว่ากิเลสมันทำให้ ถึงกับสลบไปสละ สลบไปสละเพราะมันอุกฤษฎ์ ทำพยายามค้นคว้าจะทำลายเชื้ออันนี้ไป ถึงกับสลบ ไปถึง ๓ คน “ไม่ใช่ทาง” จนกลับมาฉันอาหารของนางสุชาดา ปัญจวัคคีย์เห็นว่ากลับมาอีกมาก นี้ ความเห็นของโลกไง กลับมาอีกมาก ขนาดทำอุกฤษฎ์ขนาดนั้นยังไม่ได้ แล้วกลับมาฉันอาหาร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะไม่มีโอกาสแล้ว ถึงสละทิ้งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่พระองค์เดียว ถึงเวลาสงบสังขาร ฉันอาหารแล้วนึก ย้อนกลับไป เห็นไหม สิ่งที่เป็นคุณเป็นประโยชน์มันจะฝังใจมาก ขณะที่ป็นราชกุมาร พระเจ้าสุ ทโรทนะพาออกไปทำแแรกนาขวัญ นั่งทำความสงบ อานาปานสติ นี่ฝังใจตั้งแต่เด็กนะ เด็กนี้บุญ กุศลสร้างมา

พวกเราผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติกำหนดพุทฺธหรือกำหนดสิ่งใดมันสงบ ได้ อย่างนี้เราสงบโดยที่ไม่มีสติ หรือเราสงบโดยสติมันควบคุมมาอย่างนี้ แต่สงบโดยที่ไม่มี ความชำนาญไม่เข้าใจใจ นี่สับสน

เวลาเจ้าชายสิทธัตถะกำหนดลม...เป็นเด็กอยู่ สงบได้นะ เงามองต้นหญ้าไม่คล้อยตามตะวัน ไป สิ่งที่สงบนี้มันฝังใจมาก นึกถึงตั้งแต่ตอนเป็นเด็ก เห็นไหม สิ่งนี้เป็นสัมมาสมาธิ อานาปานสติ ทำให้จิตสงบเข้ามา ไม่ใช่ฉาน ไม่ใช่สมาบัติ ฉานสมาบัติเป็นพลังงานของจิต พลังงานของจิต ส่วนใหญ่จะส่งออก ถึงสัมมาสมาธิ...ฉานสมาบัติก็เป็นฉานสมาบัติ มิจฉาสมาธิคือการตกวางค์ คือสมาธิหัวตอ หรือเป็นสมาธิแต่ใช้ในทางคุณไสย ใช้ในทางที่ผิด นั่นเป็นมิจฉาสมาธินะ

ถ้าเป็นสัมมา สัมมาคือมันเป็นกลาง มันถึงว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงวางไว้ สติ สมาธิ ปัญญา มันต้องมีสติ ทำสติ ไม่เบียดเบียนเขา ผู้ที่มีสติโดยปกติ เห็นไหม กลิ่นของศีลจะ หอมทวนลม คนที่ไม่เบียดเบียนใคร คนที่มีเมตตากรุณา สิ่งนี้จะหอมทวนลม สิ่งนี้จะ เป็น คุณประโยชน์ ขนาดเป็นเรื่องของโลกเขายังเชิดชูกัน

แต่เรามีศีลในหัวใจ ทำเป็นปกติของใจ ถ้ามีศีลนี้มันไม่เบียดเบียน ไม่เบียดเบียนแม้แต่ตัวเอง เพราะมันเป็นปกติ แล้วทำสมาธิขึ้นมา “ศีล สมาธิ ปัญญา” เวลาจิตที่เป็นสัมมาสมาธิ นี้ ย้อนกลับ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ปฐมยาม ย้อนไปอดีตชาติ

เพราะยังไม่เข้าถึงพุทธะตัวจริง มันมีอาการ มันมีขั้น ๕...ขั้น ๕ คือความคิด เห็นใหม่ ความคิดเราเนี่ย มนุษย์มีความคิด ความคิดเป็นเราหรือเปล่า ถ้าความคิดเป็นเรา พอเวลาความคิดมันหายไปเราต้องหายไปด้วยสิ...ความคิดไม่ใช่เรา ความคิดมันเกิดดับ เห็นใหม่

ขณะที่สงบเข้ามา ออกไปตามบุพเพนิวาสานุสติญาณ ออกไปตามเชื้อใจอันนี้ไง สิ่งนี้ย้อนไปอดีตชาติ นี้สร้างสมมา ๔ อสงไขย แสนมหากัป ย้อนไปได้ตลอด สิ่งนี้ไม่มีที่สิ้นสุด นี้ก็ไม่ใช่ย้อนกลับมาถึงกลับมาด้วยสติ กลับมาปัจจุบัน ทำอานาปานสติเข้าไปถึงมัชฌิมยาม จุตุปปาตญาณ ออกไป จิตนี้ถ้าตายแล้วต้องเกิด จิตทุกดวงใจต้องเกิด ตายแล้วเกิดหมดเพราะมีพลังขับเคลื่อน

“คนทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว” การกระทำนี้ทำมาจากจิต ความคิดของคนริเริ่มทำ จิตนี้ ความคิดนี้เกิดมาจากตัวจิต ตัวจิตนี้เกิดพลังงาน แล้วให้ตัวความคิด คิดไปตามอำนาจกิเลส มันก็ทำบาปอกุศล ถ้าเป็นกรรม คิดเป็นบวก็เป็นบุญกุศล สิ่งที่เป็นบุญกุศล การกระทำอย่างนี้มันซบลงมาที่ใจ เพราะใจนี้เป็นตัวภาวสวะ เป็นตัวฐาน

คูลี สิ่งที่ทำอะไรก็แล้วแต่มันจะมีข้อมูลของเขา สิ่งที่เขาเก็บข้อมูล หรือสิ่งที่ว่า เป็นคอมพิวเตอร์ก็อยู่ในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สิ่งต่างๆ เขามีข้อมูลของเขา การกระทำของชีวิตชีวิตหนึ่งจะดีหรือชั่ว สิ่งที่ซบคุณงามความดีและความชั่วนี้คือภาวสวะ คือตัวตอของจิต คือตัวภพตัวนี้ ถ้าตัวภพตัวนี้มันสะสมมา เห็นใหม่ ถ้าจิตนี้ดับขั้นจากในชาติปัจจุบัน มันมีแรงขับเคลื่อนตัวนี้ มันก็จะไปเกิดของมัน โดยธรรมชาติของมัน นี่จุตุปปาตญาณ จะเห็นสัตว์ตายแล้วเกิดๆ นี่สิ่งนี้มันเป็นอนาคตใจ

เพราะเวลาอดีตอนาคตไม่ใช่ปัจจุบัน อดีตคือสิ่งที่ผ่านมาแล้ว คือบุพเพนิวาสานุสติญาณ อนาคตคือจิตนี้มันพุ่งออกไป เวลาตายแล้วมันพุ่งออกไป เห็นใหม่ มันต้องไปเกิดในธรรมชาติของกรรมดีและกรรมชั่วนั้น

ดึงกลับมาปัจจุบัน พอกลับมาปัจจุบัน ถึงยามสุดท้าย คืนนี้ตอนย่ำรุ่งก่อนจะนั่ง คืนนี้ถ้าเรา นั่ง เจ้าชายสิทธัตถะอธิษฐานว่า “ถ้านั่งแล้ว ถ้าไม่ตรัสรู้ จะไม่ยอมลุกจากที่โคนต้นโพธิ์นี้เลย จะ

ตายคาโคนต้นโพธิ์นี้” นี่สิ่งที่ตั้งสัจจะอธิษฐานไว้ พอถึงยามสุดท้าย นี่เป็นปัจจุบัน เพราะจิตมันสงบเข้ามา มันสงบไปอดีต ไปบุพเพนิวาสานุสติญาณ ส่งไปอนาคต นี่สิ่งนี้เป็นอดีตอนาคต อดีตอนาคตไม่สามารถแก่กิเลสได้ ต้องเป็นปัจจุบันธรรม

ปัจจุบันธรรมเกิดที่ไหน? เกิดที่จิตนี่เป็นสัมมาสมาธิ จิตนี้ตั้งมั่น ต้องจิตตั้งมั่นนะ

เวลาเขาเทศนาว่าการกัน ที่ว่าเป็นธรรมที่ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เป็นธรรมเมมาใด บอกว่า “จิตนี้จับต้องไม่ได้ จิตนี้ไม่มี” เขาว่ากันไปอย่างนั้นนะ นั่นเป็นธรรมเมมา

แต่ถ้าพุทธธรรม จิตนี้ตั้งมั่น จิตนี้เป็นปัจจุบัน พอจิตนี้เป็นปัจจุบัน จิตนี้เป็นสัมมาสมาธิ สะสมกันเข้าไปอดีต กันเข้าไปอนาคตแล้วไม่เป็นประโยชน์ ถ้าเป็นปัจจุบัน อาสวกษณญาณ ญาณที่เกิดขึ้นมาชำระในปัจจุบัน ชำระใน “อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญญฺญาณ” จนดับ ดับเป็นนิโรธ ดับตั้งแต่เข้าไป จนถึงดับไปถึงอวิชชา ทำลายอวิชชาขาดไป เนื่องด้วยสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้ามาอย่างนี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมา “วิมุตติสุข” มีความสุขในหัวใจมาก

“พุทธธรรม” ยากขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงมีคุณค่ามากไป

ถ้ายาปลอมเข้ามาเข้าเทียบเคียงสภาวะแบบนี้ไปเท่านั้น เทียบเคียงสิ่งนี้ไปแล้วก็แอบอ้างกันไป ทำลายตัวเองนะ ทำลายตัวเองเพราะทำลายโอกาสของตัวเอง ไม่เข้าถึงสัจจะความจริงในสิ่งที่ทำยาปลอม ผู้ที่ทำยาปลอมนั้นโดยที่กิเลส ถ้ากิเลสทำยาปลอม กิเลสนะ เวลาเราประพฤติปฏิบัติ พวกเราผู้ที่ประพฤติปฏิบัติตั้งใจมีศรัทธามีความเชื่ออยากจะประพฤติปฏิบัติ เพราะมีความทุกข์มาก ความทุกข์ในหัวใจไม่ต้องไปถามใครเลย ในหัวใจเราจะมีทุกข์สะสมมาที่ใจ

การทำมาหาอยู่หากินก็เป็นความทุกข์อันหนึ่ง นี่เป็นความทุกข์จากการใช้แรงงานนะ การบริหารจัดการก็เป็นความทุกข์อันหนึ่ง ความที่มีสมบัติมากก็เป็นความทุกข์อันหนึ่ง เพราะจะเก็บสะสมไว้ จะบริหารอย่างไรให้งอกเงยผ่านมา มีครอบครัวก็เป็นความทุกข์อีกอันหนึ่ง มีลูกมีเต้า มีความรักมาก ลูกเล็กๆ มีความรักมาก เพราะอยู่ในโอวาท มันไม่ไปเที่ยวไกล อยู่กับเรา พอโตขึ้นมามันไปตามแต่ความต้องการของเขา ก็เป็นทุกข์อีกอันหนึ่ง เป็นทุกข์ไปทั้งนั้นเลย สิ่งที่เป็นทุกข์สิ่งนี้มันต้องหาสิ่งใดเข้ามาเพื่อยับยั้ง

ถ้ายับยั้งความทุกข์ สิ่งที่เป็นความทุกข์ สิ่งที่เป็นสัจจะความจริงอันนี้ เราจะรักษาสิ่งนี้ เรา จะรักษาอย่างไร สิ่งนี้จะย้อนกลับเข้ามาจากภายใน ถ้าย้อนกลับเข้ามาภายใน เห็นใหม่ ย้อนกลับ เข้ามาดูใจของตัว ถ้าดูใจของตัว มันจะเริ่มว่า เราว่าเราทำสิ่งใด

แต่ขณะที่เป็นยาปลอม กิเลสมันประพาศปฏิบัติ มันอ้างสิ่งนี้ อ้างไปๆ ถ้ามันผิดพลาดจาก พุทธธรรม สิ่งผิดพลาดจากพุทธธรรมถ้ากิเลสเข้ามาแทรกตรงกลางระหว่างให้มันขบจิต บิดเบือนออกไป ถ้ามีสติ สิ่งที่ยึดเบือนไปมันไม่ชำระกิเลส เราก็จะเข้าใจ ถ้ากิเลสมันแทรกนะ แทรกจากผู้ที่ทำยาปลอม

แต่ผู้ที่มีกรรมของเขา ขณะที่ประพาศปฏิบัติ ถึงที่สุด เขาถึงกับหลุดออกไปจนเสียจริต นิสสัยไป นี่ยาปลอมให้ผลให้โทษขนาดนั้นนะ ให้โทษถึงกับทำให้เขาเสียจริตไปเลย แต่ก็มีวิธีการ แก้ไข เพราะในวงกรรมฐานของเรา ถ้าขนาดนั้นเราก็ให้กลับมาฟื้นฟูสติ ต้องฟื้นฟูสติขึ้นมาแล้ว พยายามฟื้นฟูสติกลับมาให้เป็นปัจจุบัน ให้เป็นปกติ

ในปัจจุบันนี้สำคัญมาก สิ่งที่เขาหลุดออกไปจนเสียสติ เขายังฟื้นฟูกลับมาได้ แต่ถ้าเป็นกิเลส ในหัวใจ ตั้งใจจะทำยาปลอมเลย เราตั้งใจตั้งแต่เริ่มจะบวช เราคิดว่า เราบวชแล้วเราจะทำ กิริยามารยาทให้สมควร ให้เป็นที่ศรัทธาความเชื่อ มีความเชื่อแล้วเขาจะ เห็นใหม่ เป็นธรรมมะ อย่างนั้น มันเป็นเรื่องของธรรมมา มันไม่เป็นเรื่องของความจริงหรือ

ถ้าเป็นความจริง ผู้ที่ประพาศปฏิบัติมันต้องซื่อสัตย์ พรหมจรรย์นี้เราอยู่เพื่อใคร พรหมจรรย์นี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเวลาสอนภิกษุ พรหมจรรย์นี้เพื่อแก้กิเลสของตัว พรหมจรรย์ไม่ใช่เพื่อบรรลุธรรมแล้วจะสั่งสอนเขา ถ้าบรรลุธรรมแล้วสั่งสอนเขาเนะ มันเป็นจิตต นิสสัยที่สร้างสมมาของผู้ที่ประพาศปฏิบัติ นี่อำนาจวาสนาอันหนึ่ง แต่ถ้าเพื่อจะสั่งสอนเขา มันก็ เป็นกิเลสเร่งเร้าให้เรารีบประพาศปฏิบัติเพื่อจะเอาตำรานี้ไปสั่งสอนเขา มันก็เป็นธรรมมาใจ

ธรรมนี้ปฏิบัติเพื่อชำระกิเลส ไม่ใช่เป็นศาสดา ไม่ใช่เพื่อจะสั่งสอนใคร ไม่ใช่เพื่อลาก สักการะ ไม่ใช่เพื่อสิ่งใดๆ ทั้งสิ้น “พรหมจรรย์เพื่อพรหมจรรย์” ประพาศปฏิบัติให้เป็น พรหมจรรย์ สิ่งที่เป็นพรหมจรรย์เป็นในหัวใจของเรา สิ่งที่เป็นพรหมจรรย์ในหัวใจของเรา นี้ มันจะแก้เข้ามาจากภายใน นี่มันอยู่ที่อำนาจวาสนา

คนเรา เห็นใหม่ ครูบาอาจารย์บางองค์ท่านประพฤติปฏิบัติพรหมาสองพรหม ท่านมีดวงตาเห็นธรรมแล้ว ท่านมีพื้นฐานของท่าน ครูบาอาจารย์กว่าจะประพฤติปฏิบัติแต่ละขั้นแต่ละตอนเข้ามามันต้องถูกต้องไถ เพราะสิ่งนี้มันเป็นการกระทำของเราเอง เราสร้างสมบุญญาธิการมาอย่างนี้

สังเกตได้ไหมเวลาเรากินอาหาร บางคนชอบอาหารอย่างหนึ่ง บางคนชอบอย่างหนึ่ง อาหารนี้ทำไมชอบไม่เหมือนกันล่ะ คนที่เขาบอกเขาปฏิบัติพรหมาสองพรหมาเขาได้ผล เขากินอาหารอยู่อย่างนั้น เราก็กินอาหารของเรา เราจะไปกินอาหารของเขามันก็ไม่ถูก ไม่อร่อยลิ้นเรา เห็นไหม เราต้องกินอาหารของเรา เราจะปฏิบัติกี่พรหม ๑๐ พรหม ๒๐ พรหม หรือปฏิบัติเท่าไร มันจะมีดวงตาเห็นธรรม มันก็เป็นจริตของเรา

สิ่งที่จริตคืออาหารที่ถูกลิ้นไง อาหารที่ถูกลิ้นมันก็ถูกกับจริตนิสัย เราก็กินอาหารได้มาก ร่างกายเราก็แข็งแรง แต่ถ้าอาหารไม่ถูกลิ้นนะ ทำอย่างไร มันกินแล้วก็ได้แต่ฝืนๆ การประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน มันก็จะฝืนความรู้สึกตลอดไปถ้ามันไม่ตรงจริตตรงนิสัย

อำนาจวาสนานี้แข่งกันไม่ได้ เพราะสิ่งนี้มันเป็นอดีต สิ่งที่เป็นอดีตคือภูมิหลังที่สร้างมา เห็นไหม การศึกษาเล่าเรียนของเราก็เหมือนกัน ใครศึกษาวิชาการสิ่งใดมามันก็เป็นวิชาชีพของวิชาการของอาชีพนั้น ในเมื่อเราศึกษาวิชาชีพนี้มา แล้วเราจะไปทำวิชาการอื่นมันก็ทำได้ เพราะคนจบหน้าที่การงานมีวิชาชีพอย่างนั้นมา เขาทำงานที่ไม่ตรงกับสาขาที่เขาเรียนมาก็มี เพราะเขาสามารถทำได้

อันนี้ก็เหมือนกันในเมื่อเราประพฤติปฏิบัติ ถ้ามันไม่ตรงจริตตรงนิสัย กุศลโลบายนะ อุบายวิธีการที่จะพยายามบิดให้การกระทำไปให้ความเพียรเราก้าวหน้า ให้กิเลสมันตามความเพียรเราไม่ทัน นี่เรามีกิเลสในหัวใจ เราจะรู้สิ่งใด กิเลสมันรู้ตามไปหมดล่ะ ความลับถึงไม่มีในโลกไง

การกระทำของโลกเขา เขาบอก เขาทำความดีกลับไว้ เขาทำความดีความชั่ว เขาก็ทำสะสมไว้หัวใจจะไม่มีใครรู้กับเขา...แต่เรานี้รู้ เจตนาที่รู้ ภาวสวะ ตัวภพนี้รู้ รู้หมดเลย ทำอะไรก็รู้ลงที่ใจ แล้วกิเลสมันอยู่หลังนี่อีกนะ กิเลสมันอยู่หลังความคิด เพราะอะไร เพราะเวลาคิดขึ้นมาแล้วเราต้องการ กิเลสมันอยู่ข้างหลังมันก็ขยับไส เราคิดสิ่งใด พอใจสิ่งใด มันก็พยายามไปตามค้นหาความทะยานอยากเรา เห็นไหม กิเลสมันอยู่เบื้องหลังความคิดนี้ ถ้ามันอยู่เบื้องหลังความคิด มันก็ขยับเคลื่อนไป

ที่นี้เราศึกษามาขนาดไหน กิเลสมันก็อยู่กับเรา เห็นใหม่ จิตนิสัยมันก็เหมือนกัน มันถึงต้องถูกต้องไป ต้องใช้กุศโลบายให้กิเลสมันตามความคิดนี้ไม่ทัน ถ้ากิเลสตามความคิดไม่ทัน สิ่งที่เป็นอารมณ์โลก โลกียปัญญา ปัญญาที่เรามีการศึกษามา เรามีปัญญานี้ เราคิดอะไรมันมีรสชาติ ละ รสของธรรม...รสของรูป รส กลิ่น เสียง ผัสสะกับอายตนะนี้มันมีรสชาติ สุขทุกข์มันพอใจ สิ่งที่มีรสชาติ มันก็ทำกิเลสค้นหาความทะยานอยาก มันก็สุข มันก็ใส่ฟันใส่ไฟให้ต้องการไปนี่คือรสของรูป รส กลิ่น เสียง เห็นใหม่

พุทโธๆ พุทชะ กรรมฐาน พุทโธ พุทชะ เราใช้กรรมฐาน นี่คืออาหารของใจ เราจะเริ่มเอาใจของเราไว้ในอำนาจของเรา เราควรจะหาพุทชะนะ

“พุทธธรรม” ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าชำระกิเลสได้

แม้แต่ฆราวาสธรรมก็ยังสั่งสอนให้ปฏิบัติอยู่ในคุณธรรม ศีลธรรมคุณธรรมอย่างนี้จะทำให้เราเกิด เกิดต่อไปเราก็มีเสบียงอาหาร คนเราจะออกจากบ้านจากเรือน ถ้ามีเสบียงมา เราจะไปไหนเราก็ไปด้วยความอบอุ่นใจ ถ้าออกจากบ้านมีแต่ตัวเปล่าๆ แล้วระยะทางเดินของเราอีกยาวไกล เราต้องเดินไปโดยที่ไม่มีเสบียงเลย อดอาหาร อดน้ำขนาดไหนก็ต้องเดินไป นั่นเพราะไม่ได้สร้างบุญกุศลมา

ถ้าสร้างบุญกุศลมาอย่างนี้ นี่มันอยู่ที่ใจ เวลาส่งสิ่งที่เราสละออกไปนี่เป็นวัตถุ เป็นอาหาร เก็บไว้ก็เน่าเสียนะ สละออกไปขนาดไหนนี่เป็นทิพย์หมดเลย เราคิดถึงการสละทานของเราตั้งแต่ปีที่แล้ว สิบปีที่แล้วยังสดๆ อยู่นะ ยังอุ่นๆ อยู่เลย มันไม่เสียหาย เพราะอะไร เพราะเป็นนามธรรม เวลาจิตมันดับไป นี่ สิ่งนี้มันจะตามติดไป มันจะเป็นทิพย์ๆ ทั้งหมดเลย แล้วไปเกิดที่ไหน เพราะบุญกุศลอันนี้สร้างสมมา นี่ไงเสบียง ถ้าเราสร้างสมสิ่งนี้ มันเป็นเสบียงของเราไปอนาคต ถ้าเราเกิดเราตายนะ แล้วเรากำหนดพุทโธๆ นี่ละ

“ผู้ที่มีศีลบริสุทธรี้อยหนัพันหน ไม่เท่ากับมีความสงบในหัวใจสัมผัสหนหนึ่ง ผู้ที่มีสมาธิ ร้อยหนัพันหน ไม่เท่าเกิดปัญญาหนหนึ่ง”

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าเราจะทำความสงบของใจ บุญกุศลเราจะพัฒนาของเราขึ้นไป เริ่มตั้งแต่ทำทานเพื่อให้จิตใจมันสละความตระหนี่ถี่เหนียวของมัน ให้มันมีโอกาสได้รู้จักตัวตนของเรา มัน

จะรู้จักชีวิตนี้คืออะไร เกิดมานี้เกิดมาทำไม เกิดมาทุกข์มายาก แล้วสิ่งที่เป็นความสุขมีไหม เกิดมาในโลกนี้

มันก็มีความสุขแกรีนๆ ที่โลกเขามีกันอยู่อย่างนี้ มันก็เป็นความสุขประสาโลก สิ่งนี้มันก็เป็นไปตามประสาโลก แล้วแต่บุญกุศล แล้วแต่กรรม แล้วแต่เบียดเบียนกัน แล้วแต่โลกสภาวะสังคมเป็นอย่างไร เห็นไหม สิ่งนี้เป็นเรื่องของโลกๆ นะ แล้วความสุขแท้ๆ อยู่ที่ไหนล่ะ

ความสุขแท้ๆ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้วิจัย เป็นผู้วิเคราะห์ค้นคว้าขึ้นมา ได้สัมผัสจากใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นผู้ถึงวิมุตติสุข เป็นองค์แรกของโลก เห็นไหม นี่สิ่งนี้มีจริง แล้วสิ่งนี้มันอยู่ที่ไหนล่ะ

สิ่งนี้เวลาเราทุกข์เราทุกข์ที่ไหน? เราทุกข์ที่ใจ เรามีความรู้สึก บางทีเราต้องการวัตถุ ต้องการเรื่องของโลก เราก็ได้สิ่งตามต้องการ มันมีความสุขไหมล่ะ? มีความสุขขณะที่ได้ใหม่ๆ พอมันเก่า มันเจือจางไปมันก็อยากได้ใหม่ตลอดไป เห็นไหม ถ้าสิ่งนั้นมันเป็นความสุขจริง เราได้มาสมความปรารถนา มันต้องเป็นความสุขของเราตลอดไปสิ ทำไมมันเป็นความสุขชั่วคราวล่ะชั่วคราวเพราะอะไร เพราะมันเป็นเครื่องล่อมันเป็นต้นเหตุน้ำความทะยานอยาก เหมือนกับกิเลสมันอ่อยเหยื่อ เราเอาเหยื่อป้อนมัน มันก็มีความสุขชั่วคราว

แต่มันก็มีความสุขจริง ถ้ามีความสุขจริง สุขจริงเกิดจากที่ไหน? เกิดจากจิตสงบ จิตสงบแล้วทำอะไร จิตสงบ เห็นไหม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกว่า ให้กำหนดพุทโธๆ ก่อน ให้มีสติแล้วกำหนดพุทโธๆ ถ้าปฏิบัติใหม่ๆ ก็พร้อมทั้งลมหายใจเข้าและลมหายใจออก เพราะมันเป็นรูปธรรมที่จับต้องได้

พุทโธมันเป็นสิ่งที่ไม่มียศชาติ แต่อารมณ์ความรู้สึกของเรามันมียศชาติ มียศชาติทำให้จิตนี้ต้องการแสวงหา มันก็ไปตามรศชาตินั้น นี่คิดไปไม่มีวันจบ คิดจนนอนไม่หลับก็มีนะ แต่ถ้าพุทโธๆ นี่มันไม่ยากคิด มันจืดมันชืด เห็นไหม อาหารที่มีคุณภาพรศชาติไม่รุนแรง กินเข้าไปแล้วจะให้ประโยชน์กับร่างกาย สิ่งที่เป็นประโยชน์กับร่างกาย แต่กิเลสมันปลั่งใส กิเลสมันไม่ต้องการ มันต้องการสิ่งที่เป็นธรรมมา เมาไปในอารมณ์ เมาไปในธรรมะ เมาไปใน...สิ่งนั้นเป็นพอใจ

แต่เวลาประพฤติปฏิบัตินี้เป็นการให้อาหารให้หัวใจโดยปัจจุบัน พุทโธๆ ถ้ามันไม่เอาเราต้องบังคับ นี่กิเลสมันผลักไสมันไม่ต้องการ แต่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเราเชื่อเรามีศรัทธาความเชื่อ เราเป็นสาวกะ เราเป็นสาวก เราเชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราต้องบังคับ บังคับให้มันกำหนดพุทโธๆ ไปเรื่อยๆ สิ่งนี้อาหารที่ไม่เป็นพิษ

สิ่งที่เป็นพิษ ถ้าอยู่กับพุทโธ อารมณ์ที่มันมีอารมณ์ความรู้สึก มันให้สารพิษ ให้ความเป็นพิษเป็นภัยกับหัวใจ สิ่งนี้มันก็ออกไปฟุ้งซ่าน แต่สิ่งที่เป็นคุณประโยชน์กับเขา กับหัวใจของเราเองกลับไม่ยอมกิน ไม่ยอมกินเพราะมันสิ่งที่ว่ามันไม่เคยได้สัมผัส แต่ถ้าเราสัมผัสขึ้นมา กิเลสมันก็ไม่ต้องการ เราถึงต้องเชื่อธรรม

สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตาสภาวะธรรมนี้เป็นอนัตตา สิ่งที่เป็นความสุข ความพอใจมันก็เป็นของชั่วคราว สิ่งที่เราสร้างสมขึ้นมา ธรรม สมาธิธรรม ปัญญาธรรม สิ่งใดต่างๆ เกิดจากจิตก็เป็นของชั่วคราว คือเป็นอนัตตา มันเวียนไป มันเกิดดับๆ ตลอดไป เราถึงต้องพยายามสร้างสมขึ้นมา มีสติสะสมขึ้นมา ทำความสงบของใจเข้ามาให้ได้ ถ้าทำความสงบของใจให้ได้นะ มันเป็นความสุขอย่างยิ่ง

ผู้ที่เร่ร่อน คนออกไปตามถนนหนทาง คนที่ไม่มีบ้านมีเรือนมันต้องเร่ร่อน มันไม่มีบ้านพัก เขาหลบร้อนหลบหนาว ฝนตกแดดออกเขาก็หาที่หลบของเขาตามแต่อำนาจวาสนาของเขา แต่คนมีบ้านมีเรือน ฝนตกแดดออกเราก็อยู่ในบ้านของเรา เรามีสิ่งที่อยู่อาศัย จิตสงบนี้เหมือนมีบ้านมีเรือนหลังหนึ่งนะ ผู้ที่เร่ร่อนมันไม่มีบ้านก็เปรียบเหมือนคนเร่ร่อนต้องตากแดดตากฝนไป คนที่มีบ้านไง ทำความสงบของจิตเข้ามาได้ เพราะจิตมันเร่ร่อนไปในอารมณ์ความรู้สึก มันฟุ้งซ่านไปตามความรู้สึกความคิดนี้ มันเป็นแดดเป็นลมที่ตากแดดตากฝน แต่เขาไม่รู้ละ

แต่ขณะที่ว่า เราทำความสงบของใจ เราจะสร้างบ้านสร้างเรือน สร้างบ้านสร้างเรือนก็ต้องหาไม้หาสิ่งต่างๆ ประกอบเป็นบ้านเรือนขึ้นมา กำหนดพุทโธๆ ตั้งสติขึ้นมา มันก็ไม่อยากทำ เวลาทำขึ้นมาได้บ้านได้เรือนขึ้นมาจะรู้ไม่รู้เป็นเรื่องของผู้ที่ไม่เคยปฏิบัติ

สติจะความจริง จิตสงบเข้ามาขนาดไหน กำหนดพุทโธเข้าไป พุทโธเข้ามาเรื่อย ขณิกสมาธิ อุปจารสมาธิ อัปปนาสมาธิ มันจะลึกเข้าไป... ชื่อนี้เป็นการให้การให้นาม แต่ความเป็นจริงมันเกิดจากใจ เกิดจากความรู้สึก เกิดจากปัจจัยจัดตั้ง เป็นความสัมผัสของจิต จิตสัมผัสความสงบ

เวลาทุกข์ยากนี้ทุกข์กันมาก บ่นกันมาก ความทุกข์นี้ให้บ่นกันทั่วบ้านทั่วเมือง ใครๆ ก็บ่นได้ แต่มันไม่สามารถชำระด้วยการบ่น แต่กำหนดพุทธโศก นี้ไม่ใช่บ่น เป็นคำบริกรรม บริกรรม หมายถึงจิตที่เป็นนามธรรม ที่ไม่มีที่เกาะเกี่ยวให้มันเกาะเกี่ยวกับพุทธโศกไว้ตลอดไป เกาะเกี่ยวกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้ก่อน แม้แต่ยังไม่ได้ตัวก็ขอชื่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “พุทธะๆ”

“พุทธธรรม” สมာธิธรรมนี้ก็เป็นธรรมอันหนึ่ง “พุทธะๆ” มันเป็นความจริงอันหนึ่ง สัจจะความจริง เวลาพระอาทิตย์ขึ้นต้องตก สว่างแล้วต้องมีมืด มีดคู่กับสว่าง สิ่งที่ฟังชานต้องสงบได้ สิ่งที่ทำไม่ได้มันต้องมีสิ่งที่ทำได้ สิ่งที่ได้ก็คือความจงใจ ความตั้งใจของเรา เรามีความจงใจ เรามีความเพียรของเรา ความเพียรชอบจะทำให้จิตนี้สงบได้แน่นอน

ที่ว่า ไม่ได้ๆ นั้นเป็นความหลอกลวงของกิเลสตัดหาความทะยานอยาก หลอกให้เราหลงไหลไปกับความคิดของเขา แต่ถ้าเรามีสัจจะความจริงของเรา มันจะเข้ามาเป็นความสงบของใจ ใจต้องสงบได้ สงบได้ด้วยคำบริกรรม ด้วยสติ สิ่งนี้เป็นความจริงอันหนึ่ง แต่เราทำไม่ถึงจุดความจริงอันนั้น เราก็มองสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ นี่กิเลสมันจะแทรกเข้าไป

ขณะที่ว่า เราประพฤติปฏิบัติเป็นธรรมมา กิเลสจะแทรกขึ้นไป เราจะหลงตามกิเลสไป แล้วว่าสิ่งนี้เป็นธรรมๆ มันไม่เป็นความจริงหรอก ขณะที่ความจริง จะใครบอก จะใครยกย่อง ใครจะเชื่อไม่เชื่อ นั้นเป็นเรื่องจากภายนอก แต่หัวใจสัมผัสเอง

สงบเข้ามานี่ ขณิกะ ชั่วคราว หลุดมือไปเสียดายมาก เสียดายเพราะอะไร เสียดายเพราะสิ่งนี้พอสัมผัสเข้าไปมันตื่นเต้น เราเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติใหม่ เราไม่เข้าใจ พอไม่เข้าใจเราก็ทำใหม่ สิ่งนี้เป็นที่ยืนยันกับเราแล้วว่าความสงบของใจมันเป็นไปได้ เราก็ตั้งต้นของเรา แล้วเราก็ประพฤติปฏิบัติใหม่ ตั้งต้นใหม่ก็ทำไปได้ มันสงบเข้ามา เราก็ตั้งสติให้ดีๆ เข้า มันสงบเข้าไปอีก สงบเข้าไป นี่การทำความสงบบ่อยครั้งเข้าๆ จนชำนาญการ ต้องชำนาญการนะ ถ้าไม่ชำนาญการสมาธิเป็นอนิจจัง เกิดดับ ถ้าไม่มีสติ ไม่มีการบำรุงรักษา ต้องเสื่อมไปโดยธรรมดาแน่นอน

เวลาความคิดเกิดจากไหน? เกิดจากจิต ไม่ใช่จิต เวลาจิตสงบเกิดจากไหน? ก็เกิดจากจิต เข้าไปสงบในจิต แล้วเวลาสมาธิเสื่อมไป ฟุ้งชานขึ้นมาแล้วจิตอยู่ไหน? นี่มันเกิดจากจิตแล้วก็ดับไปจากจิต แต่จิตนี้อยู่ตลอดไป ความรู้สึกนี้อยู่ตลอดไป สิ่งที่อยู่ตลอดไป เพียงแต่เดียว ฟุ้งชาน เดียวสงบ

ถ้าเรามีความชำนาญของเรา เราทำความสงบเข้ามาบ่อยครั้งเข้าๆ ต้องมีความชำนาญ รู้จักการรักษากายเป็น ถ้ารักษากายเป็นนี่จิตสงบเข้ามา แล้วถ้ามีอำนาจวาสนา เราจะโน้มไปเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม นี่เป็นงานวิจัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า วิจัยมาแล้วว่าจิตนี้มันติดในร่างกายของเรา

สิ่งที่ติด ติดหมายถึงว่า มันยึดมันถือมันของมัน ถ้ายึดมันถือมัน คือการเห็นผิด สิ่งนี้คือเชื้อโรค เชื้อโรคคือเราเห็นผิดในเรื่องร่างกายนี้ ร่างกายนี้เป็นสมมุติอันหนึ่ง เป็นสมบัติของเราโดยกรรม

เราสร้างบุญกุศลมาเราถึงได้จุติในครรภ์ของมารดา เกิดมาเป็นเรา แล้วเราบำรุงรักษาจนเติบโตขึ้นมา นี่เป็นเรา เป็นเราในชั่วอายุขัย อายุขัยนี้เป็นสมมุติ เห็นไหม สมมุติเป็นความจริงชั่วคราว จริงตามสมมุติ มันเป็นเรื่องสมมุติละ สมมุติบัญญัติ เราคิดสมมุติและบัญญัติกัน เราถึงเข้าไปไม่ถึงวิมุตติ เราถึงไม่เข้าถึงความสุขที่แท้จริง

เราต้องการแสวงหาความสุขที่แท้จริง อยากให้มีความสุข อยากได้มีความสุขที่คงที่ด้วย ไม่ใช่ความสุขที่แปรสภาพ แล้วมันอยู่ที่ไหนล่ะ? มันอยู่ที่ใจนี่ แล้วเวลาใจมันหลงแล้วมันไปติดในความสมมุติอันนั้นนะ

แล้วปัญญาอย่างเราจะต้องให้มันหลอกอีกหรือว่า “กายก็ต้องเป็นเราสิ ก็เราเกิดมาแล้วเป็นเรา” เราโดยสมมุติไง จะบอกว่าไม่จริงก็จะเถียง กิเลสมันก็จะเถียงว่า “จริงสิๆ ก็เป็นเรานั่งอยู่ที่นี่เป็นเราแน่นอน” มันเป็นเราโดยสมมุติ เป็นโดยกรรมสภาวะสร้างมา เวลาจิตสงบเข้ามาโน้มไปที่กาย เวทนา จิต ธรรม ถ้าน้อมไปที่กาย เวทนา จิต ธรรม เห็นโดยสัจจะความจริงนะ เห็นสัจจะความจริงมันจะสะท้อนหัวใจมาก การเห็นกายโดยดวงตาของใจจะสะท้อนหัวใจ

แต่ถ้าเป็นธรรมเมานะ ธรรมเมานี้เวลาเห็นกาย นึกเป็นสัญญาอารมณ์ เห็นภาพของกายภาพของกายใครก็สร้างได้ สร้างภาพกายขึ้นมาแล้วก็ทำลายกายไปให้มันระเบิด ให้มันทำลายไปให้มันปล่อยาวไป แล้วจะเป็นโสดาบัน เห็นไหม การวิปัสสนากาย เห็นกายเป็นจริง สักกายทิฐิ ความเห็นผิดในเรื่องของกาย “สักกายทิฐิ” ทิฐิว่อกายเป็นเรา เราเป็นกาย กายมีในเรา เรามีในกาย นี้ ๒๐ ความยึดมั่นเรื่องของสังโยชน์มันผูกมัดไว้ที่ใจ

มันเหมือนกับคนทำนา เวลาคนทำนาเขาทำนา เขาต้องเริ่มปรับพื้นที่ เขาต้องไถนาของเขา ต้องไถนา ไถคราด แล้วไถหว่าน ไถเสร็จแล้วต้องชักน้ำเข้าให้สมควร ก่อนจะทำนาต้องปลูกกล้า แล้วเวลาเสร็จสมบูรณ์แล้วต้องถอนกล้า ปักดำในนาของตัว เห็นไหม แล้วเราก็ไปนั่งดูเขาทำนา

งานวิจัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวิจัยมาแล้ว แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ววางธรรมไว้ ธรรมและวินัยนี้เป็นศาสดาของเธอ เป็นเครื่องมือของเธอ เราก็ศึกษาธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเหมือนกับเราไปดูเขาทำนา เห็นเขาทำนา เราทำได้หมด เรานั่งดูเขา นี่เขาทำนา เขาไถ เดียวก็มาดูเขาทำอะไรต่อไป เขาไถแล้วเขาชักน้ำเข้านา เสร็จแล้วเขาก็ถอนกล้า แล้วก็ปักดำ สิ่งที่เขาปักดำ เราก็ทำได้ๆ สิ่งที่ทำได้นี้ธรรมเมา

มันเป็นสัญญาอารมณ์แล้วมันไม่รู้จริงหรือ สิ่งที่ไม่รู้จริงมันก็ไม่มีการกระทำ สิ่งที่ไม่มีการกระทำ เห็นไหม เวลาเราคำนานะ เราคำนานาไปแล้วนี่ ถ้าคนดำไม่เป็น นี่กล้าก็ลอย กล้าไม่ปักหรือ คำนานาเสร็จแล้วเราต้องชักน้ำเข้านา ถ้าหน้าน้ำหลาก คำนานาเสร็จแล้ว กล้างอกงามแล้ว น้ำมาก เราจะรดน้ำออกจกนาอย่างไร เพราะถ้าน้ำท่วมต้นกล้าจะเน่าตาย แต่ถ้าน้ำน้อย เราจะชักน้ำเข้านาอย่างไรให้สมควรกับกล้านั้น

ดินก็คือตัวจิต กล้าก็คือตัวกาย น้ำคือสติ สิ่งนี้มันหมุนเวียนได้ แล้วแต่ฤดูกาล ถ้าฤดูกาลนั้นเป็นสภาวะน้ำน้อยน้ำมาก เราจะเปลี่ยนแปลง เห็นไหม อากาศ สิ่งที่เป็นอากาศ สิ่งที่เป็นอาหารของต้นข้าว นั้น ต้นข้าว นั้นต้องมีดิน น้ำ อากาศ สิ่งสมบูรณ์แล้วมันจะเจริญงอกงามของมันขึ้นมา

สิ่งการกระทำ ผู้ที่เคยทำนา เขาจะมีประสบการณ์ของเขา เขาจะแก้ไขเหตุการณ์ในขณะที่ที่ว่า ต้นกล้ากว่าจะออกเป็นรวงข้าว กว่าจะเก็บเกี่ยวข้าว กว่าจะเอาข้าวนั้นเข้ามาในยุ้งในฉาง สิ่งนี้เป็นประสบการณ์ ถ้าประสบการณ์นี้คือพุทธธรรม พุทธธรรมคือผู้ที่มีดวงตาของใจ ดวงตาภายใน เห็นไหม ตาของใจ ได้เห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม

ความเป็นไปของจิต สิ่งที่จิตมีรากมีฐาน มันจะสงบเข้ามา เป็นน้ำ เป็นสิ่งเป็นพื้นฐาน เห็นไหม ตัวจิต ตัวสติเป็นน้ำ เป็นอากาศ นี่สิ่งนี้มันจะวิปัสสนาไป สิ่งวิปัสสนาไปเหมือนกับเราบำรุงต้นข้าว เราจะบำรุงต้นข้าวอย่างไร ขณะที่มันเป็นพุทธธรรมนะ

บางคราวฤดูกาลน้ำหลากจนเราแก้ไขไม่ได้ น้ำนั้นจะท่วมข้าวจนเน่าตายหมด ขณะบาง ฤดูกาลแล้ง แล้งจนต้นข้าวตาย เราเป็นผู้ที่ชำนาญนะ เราเข้าใจอยู่ ถ้าเหตุการณ์พอกที่กำลังเราจะ เปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ เราจะแก้ไขของเราให้ต้นข้าวของเราเจริญงอกงาม เราทำได้ แต่บางคราว ฤดูกาลมันวิกฤติจนเราไม่สามารถควบคุมได้

นี่ก็เหมือนกัน ถ้าจิตของเราเวลาวิปัสสนากายไปมันปล่อยๆ แต่มันไม่ได้สมุจเฉท มัน ไม่ได้ขาด สิ่งที่ปล่อยไม่ได้สมุจเฉท ไม่ขาด มันปล่อยชั่วคราว พอปล่อยชั่วคราวก็เหมือนน้ำหลาก น้ำหลากมันท่วมจนต้นข้าวเน่าตายไป มันปล่อยแล้วเราชะล่าใจใจ นี่กิเลสมันแทรกเข้ามานะ พอ มันแทรกเข้ามาว่า “สิ่งนี้เราปล่อยแล้ว มันสมุจเฉทปหานแล้ว เราปล่อยวางกิเลสแล้ว สิ่งนี้เป็น ความจริง”

เวลามันคลายตัวออกมานะ กิเลสนี้เราพยายามใช้วิปัสสนาจะทำลายกิเลส กิเลสมันฉลาด มาก เวลาจิตเรามีกำลัง เราวิปัสสนาไป กำลังมันพอ สมดุล ความเพียรชอบ งานชอบ สิ่งที่ดีความ เป็นชอบทั้งหมดในมรรค ๘ มันมีกำลังของมัน มันก็เป็นไปตามกำลังของมรรคนั้น มรรคนั้น ทำลายเข้าไป จะทำลายความเห็นผิด ทำลายทิฏฐิมานะที่ไปเห็นสักกายทิฏฐิที่เป็นความยึดมั่นถือ มั่น ให้มันปล่อยวางสิ่งนั้น มันปล่อยชั่วคราว พอปล่อยชั่วคราวนี่กิเลสมันก็หลบไป มันก็ปล่อย ปล่อยก็มีความรู้สึก มีความสุข ก็คิดว่าอย่างนี้เป็นธรรม นี่กิเลสมันหลบไปนะ

พอกิเลสมันหลบไป หลบธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หลบออกมม หาทึ หลบที่ซ่อน แล้วเวลาธรรมของเรา เราชะล่าใจ เพราะกิเลสเข้ามาแทรกในความรู้สึก นี่เวลากำลัง ของสมาธิมันถอยมันเสื่อมออกมา ออกมากระทบกับความรู้สึก ทุกข์มาก เพราะถ้าเป็นความจริง มันต้องรู้จริงเห็นจริง ต้องมีสติ ต้องมีความเข้าใจในเรื่องของชีวิต

ถ้ามันไม่เข้าใจ พอไม่เข้าใจสิ่งนี้ก็ป็นธรรมเมา พอเป็นธรรมเามันก็เสียใจ พอมันเสียใจ กิเลสมันก็โหมโรงไล่ เห็นไหม เราเสียใจเพราะเราทำแล้วผิดพลาด เราไม่มีอำนาจวาสนา มันจะ ไม่จะยอมประพฤติปฏิบัติต่อไปไง ขณะที่จิตเสื่อมขนาดไหน เราจะต้องมีความมูมานะของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสร้าง โอกาสมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธวิสัย ๔ อสงไขย แสนมหากัป ท่านทำได้มาตลอดรอดฝั่งได้อย่างไร ทำไมท่านทำของท่านมาได้ล่ะ

ครูบาอาจารย์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของท่านประพฤติปฏิบัติอยู่ในป่าในเขตตลอด ทุกข์ยากขนาดไหนท่านก็ต้องการความสุขของใจ ท่านไม่ต้องการความสุขปรนเปรอของชีวิต

หรือ ถ้าความสุขของชีวิต บวชแล้วก็ไม่ต้องเข้าป่าเข้าเขา ไปอยู่ที่ไหนก็มีคนนับหน้าถือตา เห็นใหม่ บังคับเครื่องอาศัยสิ้นฟ้า ทบให้ตายก็ตายนะ นี่ท่านไม่ต้องการสิ่งที่ความสุขเปลือๆ อย่างนี้ ไง ท่านถึงต้องเข้าป่าเข้าเขาเพื่อพยายามใช้สติสัมปชัญญะให้กิเลสมันสงบตัวลง เพื่อจะมาวิปัสสนาสภาวะแบบนั้นไย

ถ้ามันน้อยเนื้อต่ำใจ มันก็ทำให้เราถึงกับท้อแท้ท้อถอยนะ แต่ถ้าเรามีสติเราก็ต้องฟื้นกลับมาใหม่ เห็นใหม่ ถ้าฟื้นกลับมาใหม่ ถ้าเป็นธรรมเมธา มันจะเข้าไม่ถึงสักจะความจริงอย่างนี้ ถ้าเป็นพุทธธรรม พุทธธรรมคือการที่เราเป็นคนทำการกระทำอย่างนี้ จนถึงที่สุดวิปัสสนากายกำลังพอ เราน้อมไปที่กาย ภาพชัดเจนมาก แล้วก็รำพึงให้แปรสภาพ สิ่งที่แปรสภาพคือเป็นไตรลักษณ์ เป็นไตรลักษณ์จะแปรสภาพไป ไม่มีสิ่งใดคงที่หรือ

ดูอย่างชีวิตสิ ต้องเกิดต้องตาย ความเป็นไปต้องเกิดต้องตาย แต่มันมีอันหนึ่งที่คงที่ คือความรู้สึกลึกที่มันเกิดตาย แต่เกิดตายในสถานะของภพชาติ ในสถานะของชีวิต ในสถานะของกาลเวลา แต่สิ่งที่กาลเวลาเพราะอะไร เพราะกรรมขับเคลื่อนไป สิ่งนี้ก็หมุนเวียนเข้าไป

แต่ถ้าถึงที่สุด “วิมุตติสุข” เวลาในพุทธธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชีวิตนี้คืออะไร? ชีวิตนี้คือตัวธาตุรู้ แต่เพราะมีอวิชชาถึงได้เกิดได้ตายอยู่ สิ่งที่มีชีวิตแล้วทำลายอวิชชาตัวนี้ไป ชีวิตนี้เกิดจากตรงนี้ไย

ถ้าเป็นศาสนา เป็นพุทธธรรม จะเข้าใจสักจะความจริง เพราะพุทธธรรม ยาขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมโอสถแก่การเกิดและการตายนะ การเกิดและการตายเป็นความทุกข์อย่างยิ่งกับจิตที่พาเกิดพาทาย ศาสนาจะต้องแก้ไข จะต้องรู้จริงในชีวิต ในสักจะของชีวิต

สักจะของชีวิตนี้เกิดมาเพราะอะไร องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาจากกรรม ทำกรรมดีมา เกิดมาก็มีบุญกุศล ทำกรรมชั่ว เกิดมาเหมือนกัน กรรมชั่วนะ แต่กรรมชั่วที่ยังมีโอกาสได้เกิดเป็นมนุษย์ เกิดมาก็กระทบกระเทือนสิ่งนี้ไป สิ่งนี้น้อยเนื้อต่ำใจ นี้เกิดคือเกิดจากสภาวะกรรม

แล้วเกิดมาแล้วในปัจจุบันเรามีโอกาส ปัจจุบันนี้เป็นโอกาสที่ได้แก้ไข ในปัจจุบันนี้เหมือนคนป่วยอยู่ในโรงพยาบาล เราจะทำอย่างไรให้เราออกจากโรงพยาบาลได้ไย เหมือนกับที่ชีวิตนี้มันต้องตายไป ในโอกาสของชีวิตนี้ถ้าเราสร้างพุทธธรรมเป็นมรรคญาณที่ถูกต้อง เราจะ

ทำลายเรื่องภพเรื่องชาติออกไปเป็นขั้นเป็นตอนเข้าไป จนถึงที่สุดเห็นความเป็นไป องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อาสวักขยญาณทำลายอวิชชาออกไปจากใจ นี้จะไม่มี การเกิดและการตายอีกเลย เพราะพลังงานขับเคลื่อนอันนี้มันไม่มีอีกแล้ว

ชีวิตนี้เกิดจากกรรม แล้วการกระทำคือกรรม คือมรรคญาณ กรรมอันประเสริฐที่สุดนี้ทำลายเชื้อไข่ออกไป ชีวิตนี้มันก็เป็นชีวิตที่คงที่ เป็นวิมุตติ เป็นนิพพานที่คงที่ มีความสุขตลอดไป

แต่ถ้าเป็นลัทธิอะไร เป็นลัทธิต่างๆ ชีวิตคืออะไร? ชีวิตคือการอ่อนนอน ชีวิตคือการเคารพ ชีวิตคือการยอมจำนนกับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สิ่งนี้ไม่รู้จักรว่าชีวิตนี้คืออะไรนะ เห็นไหม พุทธธรรมจะรู้จักรว่าชีวิตนี้คืออะไร วิธีการที่จะทำลายอวิชชา วิธีการที่จะทำลายกิเลสออกจากใจ ทำอย่างไร

“พุทธธรรม” พระโอสถขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่วิเคราะห์ห้วงจิตมานี้ประเสริฐที่สุด ประเสริฐมาก สิ่งทีประเสริฐ แล้วผู้ที่ทำ ผู้ที่วิเคราะห์ห้วงจิตสิ่งนี้มา ถ้าพุทธธรรมในหัวใจ นี้วิปัสสนากาย วิปัสสนาซ้าแล้วซ้าเล่า จะเป็นไตรลักษณ์ขนาดไหน จะปล่อยวางขนาดไหน ถ้าไม่มีญาณทัสสนะ ญาณยังรู้ว่าสิ่งนี้ขาดแล้ว นี่จะเป็นธรรมมา ถ้าเป็นธรรมมาจะไม่เข้าใจสัจจะตามความเป็นจริงแล้วจะไม่สามารถแก้ไขวิกฤติ ขณะที่ว่าเราทำนานี้ เราไม่สามารถแก้ไขวิกฤติ

เราออกไปในโลกนะ ชีวิตของเราทั้งชีวิตมันต้องผ่านประสบการณ์ต่างๆ มหาศาลเลย ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ เวลาเราออกไปจากข้างนอก ออกไปที่ชุมชนมันจะมีแต่เรื่องของคนอื่นวุ่นวายไปหมดเลย เราออกไปเมืองที่ใหญ่ขึ้น เป็นอำเภอ เป็นจังหวัดจะยุ่งมาก เราออกไปโลก ยิ่งออกไปต่างประเทศ มันยิ่งยุ่งไปใหญ่เลย เพราะมีการเอารัดเอาเปรียบกัน เพราะภูมิประเทศ ความเป็นไปของทรัพยากรมันต่างกัน มันจะต้องมีการแย่งชิงกันด้วยปัญญาของเขา

นี่ก็เหมือนกัน เวลาเราประพฤติปฏิบัติ ย้อนกลับมาในการประพฤติปฏิบัติที่เข้าไปในการทำนาของจิตนี้ ในการสร้างมรรคญาณที่เข้าไปทำลายเชื้อไข่ออกไป การเกิดและการตายที่จะรักษาเรื่อง การเกิดและการตายในชีวิตนี้มันยุ่งยากกว่านั้น มันมีความลึกลับมหัศจรรย์ มีความเปลี่ยนแปลง มีเล่ห์ มีเหลี่ยม มีเล่ห์หัก

เวลาเราสร้างธรรม เราพยายามทำสมาธิ มันก็เป็นความที่ว่าเป็นงานอันประเสริฐ งานที่ว่าผู้ที่มีบุญญาธิการ มีความเชื่อจะมีความศรัทธา สัจจะจะรักษาสิ่งนี้ได้ ถ้ามีความเชื่อ ทำแล้วนี่จะ

ลุ่มลูกคลุกคลานใจ แล้วถ้าเกิดปัญญาขึ้นมา สิ่งนี้เป็นสภาวะธรรมนะ พุทธธรรมเกิด เกิดชั่วคราว “สพฺเพ ธมฺมา อนตฺตา” ธรรมนี้เกิดสภาวะเกิดดับๆ เราต้องพยายามสืบทอด พยายามสร้างสม สิ่งนี้เกิดขึ้นมามันก็ทำลายกิเลส แล้วกิเลสจะโดนทำลายมันก็ต้องต่อต้าน ต้องหากลอุบายวิธีการ

ถ้ากิเลสมันไม่ฉลาดนะ มันไม่เป็นเจ้าวัฏจักรหรอก มันไม่ครองสัตว์โลกไว้ตั้งแต่ในจักรวาลนี้ ในวัฏฏะนี้มันครองสิ่งที่เป็นสัตว์โลกไว้ในอำนาจของมันทั้งหมด แล้วเวลาเราวิปัสสนาเข้าไป มันจะมีเล่ห์เหลี่ยมของมันออกมา...สิ่งนี้มันเป็นสิ่งที่มีปัญหาในหัวใจใจ ในการประพฤติปฏิบัติ มันจะมีแง่มุม มีวิธีการมหาศาลเลย

ถ้าเป็นพุทธธรรม เห็นไหม จะมีแง่มุมขนาดไหนมันจะแก้ได้ แก้ได้เพราะอะไร เพราะมีหลักการ หลัก เห็นไหม หลักคือตัวพุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน ตัวหลักนี้ จิตสงบจะเห็นนิมิต เห็นความเป็นไป จะเห็นต่างๆ ถ้าเห็นแล้วตกใจ กลับมาที่พุทธะ ถ้าเห็นสิ่งต่างๆ ต้องมีสติ สติกับพุทธะ อยู่ที่นี่จะเกิดสิ่งใด

เพราะสิ่งที่เกิดขึ้นต่างๆ นิมิต เพราะคำว่า “นิมิต” จิตออกรู้ จะออกรู้สิ่งใดละ จะเห็นภาพที่ตกใจ เราก็กลับมาที่พุทธะ เห็นภาพกาย เห็นภาพสิ่งที่พอใจ นี่สิ่งนี้เกิด ถ้าไม่มีสติ เราใช้พลังงานออกไปมาก เช่น เห็นสิ่งที่เราพอใจ เรามีความรู้สึกไปกับเขา เคลื่อนออกไป ดับ นิมิตก็ดับ อยากรให้อยู่กับเรานานๆ มันก็ไม่อยู่ แต่ถ้าสิ่งที่เกิดแล้วไม่พอใจจะผลักไส ก็จะเห็นได้ เห็นไหม กลับมาที่พุทธะแล้วมีสติไว้ รับประกันได้ว่าจะไม่เสียหาย

ถ้าเห็นสิ่งใดแล้วตกใจ มีความตื่นกลัวในหัวใจ เราก็ต้งสติไว้ เดียวก็จะหายไป อย่าให้ฝังใจไว้ ถ้าเห็นความตื่นกลัว สิ่งใดๆ ฝังใจไว้ สิ่งที่ฝังใจไว้มันจะเป็นสิ่งที่เป็นบาดแผล แล้วเวลาจะทำสิ่งใดมันจะเข้าไปถึงตรงนั้นนะ เราต้องตั้งสติแล้วลบสิ่งนี้ออกๆ ให้จิตนี้เหมือนแผ่นดิน แผ่นดินที่ปรับพื้นสภาพให้มันคง แผ่นดินนะ เขาจะบ้วนน้ำลายใส่ เขาจะปลุกต้นไม้ เขาจะเอาแผ่นดินเงินแผ่นดินทองไปปะ แผ่นดินนี้ไม่สะเทือนนะ นี่ก็เหมือนกัน เราพยายามทำแผ่นดิน ปรับพื้นที่เราให้เสมอพอที่เสมอ เราจะทำงานก็สะดวก สิ่งใดที่เห็นแล้วมันสะเทือนใจ เราปล่อยวางๆ ถ้าสิ่งที่เป็นแง่มุม เป็นสิ่งที่เป็นการประพฤติปฏิบัติ พุทธธรรมโดยหลักจะแก้ไขสิ่งนี้ จะเข้าใจสัจจะความจริง

การประพฤติปฏิบัตินี้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้ก่อนอยู่ ๖ ปี ครุบาอาจารย์ของเราสมบุกสมบันมาทั้งชีวิต การประพฤติปฏิบัติ การต่อสู้กับกิเลสเป็นงานที่แสนยาก เราเกิดมาเป็นมนุษย์ เราสร้างสถานะทางครอบครัว เราก็ว่าเป็นงานที่ลำบากลำบากจนพอสมควร ลำบากลำบากนะ

ถ้ากิเลสมันขับไส กิเลสมันปลิ้นปล้อน มันจะเอาแต่ makkelijk เอาแต่สะดวกสบาย เราก็เป็นงานที่ว่าแสนยากแล้ว แต่การประพฤติปฏิบัติมันเป็นการเอาชนะตัวเอง ยากกว่านั้นอีก คุณ เวลา มันปลิ้นปล้อน กิเลสมันจะบอกว่า “ทำอย่างนี้ดีกว่า ทำอย่างนี้ดีกว่า” มันจะเอาแต่ makkelijk แล้วจะมีแต่ความทุกข์ยาก

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติไปตามสัจจะความจริง ไม่ makkelijk ไม่เอา راحتเอาเปรียบ สิ่งนี้มันจะเป็นความจริงตลอดไป การประพฤติปฏิบัติก็เหมือนกัน ถ้าเราประพฤติปฏิบัติจากภายใน งานที่เอาชนะตนเองต้องมีสติสัมปชัญญะ

อดนอน ผ่อนอาหาร นี่เป็นเรื่องจำเป็นมากนะ เพราะอะไร เพราะร่างกายนี้มันได้กินอาหารเต็มกำลังของเขา ชาติจะมีกำลังมาก ความคิด เห็นใหม่ ชาติ ๔ ชั้น ๕...ชั้น ๕ ก็จะมีกำลังของมัน พอมีกำลังของมัน มันคิดของมัน เวลาสัญญามันปรุงมันแต่ง เวลาสัญญามันจำได้หมายรู้ สังขารมันปรุงมันแต่ง แล้วก็เอาธรรมะ แอบอิงธรรมะของพระพุทธเจ้าว่าเป็นธรรมๆ นี่ธรรมะมันเป็นอย่างไร

แต่ถ้าเราอดนอน ผ่อนอาหาร สิ่งนี้มันจะเบาลง นี่คนผ่อนอาหาร ร่างกาย ชาติมันไม่มีอาหารไปปรนเปรอมัน กิเลสมันก็ไม่เอาสิ่งนี้เป็นเหยื่อ สิ่งที่เป็นอาหารนะ ถ้าเรามากินอาหารเพื่อดำรงชีวิต องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระไว้ เดือน ๖ ให้นั้นอาหารเหมือนกับหยอดน้ำมันแค่ล้อเกวียน ไม่ให้เสียงมันดังอ้อดแอ๊ดๆ จนเกินไป ให้เกวียนนั้นหมุนไปได้ ให้สิ่งนี้ดำรงชีวิตได้ประพฤติปฏิบัติ แล้วมันก็ไม่ทับเรานะ ไม่ทับคือว่ามันไม่มีอิมเต็มเกินไป กินอิมนอนอุ่น กิเลสมันจะพองตัวนะ ถ้ากินพอประมาณแค่ดำรงชีวิต เพื่อไม่ให้กิเลสมันได้กัดถ่วงเรา

นี่มันเป็นกลอุบายวิธีการ การอดนอนผ่อนอาหารนี้ไม่ใช่มรรค ตัวมรรคคือความเพียรชอบงานชอบ สมาธิสติชอบ สิ่งที่ชอบนี้เป็นมรรค แต่มรรคจะเกิดมาจากไหนล่ะ? มรรคเกิดจากการกระทำของเรา

ถ้าในร่างกายของเรา เหมือนไม้ดิบๆ อาหารที่ชาติชั้นตั้งมหาศาลเลย ชาติชั้นก็ปรุงแต่งไป เหมือนไม้ดิบๆ มรรคมันจะเกิดได้อย่างไร มรรคจะเกิดแต่ไม้แห้งๆ เราถึงต้องมาถือศีลกันใจศีล ๘ ไม่กินข้าวเย็น ศีล ๘ ไม่ดูการละเล่นฟ้อนรำ เพราะการละเล่นฟ้อนรำมันจะเข้าไปกระตุ้นกิเลสให้พอใจ อยากร้องฟ้อนรำ เห็นใหม่ นี่ทำมาจากไม้ดิบให้เป็นไม้แห้ง ถ้าทำไม้แห้ง มรรคเกิดตรงนี้ไง

อดนอน ผ่อนอาหารก็เหมือนกัน อดนอนผ่อนอาหาร บวชมาแล้วกำลังประพฤติปฏิบัติ เราเป็นพระเป็นเจ้า สิ่งนี้สังคมเขาให้เกียรติมาก เพราะอะไร เพราะเราบวชแล้ว การงาน เข้าออก บิณฑบาต เขาอยากได้บุญกุศลของเขากับผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติออกบิณฑบาต ด้วยปลื้มใจ นี่สิ่งนี้สะอาดบริสุทธิ์มาก เลี้ยงชีวิตชอบ เพราะเขามีศรัทธาความเชื่อของเขา ศรัทธาของเขาให้ด้วยความเต็มใจ เราออกไปบิณฑบาตเลี้ยงชีวิต เอาอาหารมาเลี้ยงชีวิต นี่สัมมาอาชีวะ สะอาดบริสุทธิ์ผู้ศรัทธามากเลย

ขณะที่กลับมาฉันอาหาร ขณะฉันอาหาร เห็นใหม่ สัปปายะ อาหารเป็นสัปปายะ สิ่งที่ได้มานี้สะอาดบริสุทธิ์ แต่เป็นสัปปายะกับเราใหม่ ถ้าเป็นสัปปายะ กินอิมนอนอุ่นใจ บริสุทธิ์ผู้ศรัทธาผู้ชอบ เลี้ยงชีวิตชอบก็เลี้ยงให้ธาตุขันธ์มันเข้มแข็งขึ้นมา ธาตุเข้มแข็งขึ้นมามันก็มีกำลังขึ้นมา มันก็เหยียบย่ำหัวใจที่สติก็ล้มลุกคลุกคลาน การประพฤติปฏิบัติมันก็ล้มเหลวไป ปฏิบัติไม่เห็นได้เลย

งานที่เขาเคารพบูชา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาเคารพบูชาเพื่อการฉันอาหารของเขา แล้วประพฤติปฏิบัติขึ้นมา มันได้ความสงบของใจขึ้นมา มันได้เกิดพุทธธรรม ปัญญาเกิดขึ้นมา สิ่งที่เกิดขึ้นมา แม้แต่เทวดาเขายังอยากได้บุญกุศลของเขา ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติจิตสงบขึ้นมา เทวดาเขาจะมาปกป้องคุ้มครอง

ขณะที่เราฟุ้งซ่านขึ้นมา ครูบาอาจารย์บอกว่า อยู่ในป่าในเขา เวลาเสื่อตัวใหญ่ๆ ผิดปกติ นั่นเสื่อเทพ เทพคือสิ่งที่มีบุญญาธิการต่อกันมา เราได้สะสมบุญญาธิการต่อกันมา เห็นใหม่ จะมาแปลงกายมาเป็นเสื่อ แล้วก็มาหมอบอยู่ข้างๆ หมอบเพื่ออะไรล่ะ นี่คือการดับกิเลส ถ้าการดับกิเลส ถ้าเราฟุ้งซ่าน เราคิดมาก มันก็คิดออกไป ถ้ามันเห็นเสื่อ เห็นสิ่งที่เปื้อนภัยขึ้นมา มันจะออกไปข้างนอกไม่ได้ มันก็พุทโธๆ ขึ้นมา มันกลัวใจ มันไม่ออกไปฟุ้งซ่าน มันก็สงบเข้ามา

สิ่งที่สงบเข้ามา...เวลาขันธ์มันมีกำลัง เวลาธาตุขันธ์มีกำลัง สิ่งที้อาหารเป็นสัปปายะ คือฉันแล้วเราประพฤติปฏิบัติแล้วจิตมันสงบ จิตมันร่มเย็นขึ้นมา แม้แต่เทวดาสิ่งต่างๆ เขายังอนุโมทนา กับเรา แล้วผู้ที่ใส่บาตร ให้ทานมากับเรา สิ่งที่เขาใส่บาตรให้ทานมานี้เขาก็อยากได้บุญกุศลของเขา ฉันทานของเขาแล้วได้สร้างบุญกุศลของเขา ได้ทำความสงบของใจขึ้นมา ได้เกิดปัญญา ได้เกิดพุทธธรรม ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโดยหลักการที่สัจจะความจริงที่เข้ามาสู่ สัจจะของในชีวิตนี้ สิ่งนี้มันก็สร้างสมบุญญาธิการ สร้างสมบุญของเขาให้สูงขึ้น เห็นใหม่ เขาก็เป็นสุขเราก็เป็นสุข

บริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา เป็นผู้ที่ดำรงศาสนา ศาสนานี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฝากไว้กับ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา นะ “มารเอ๋ย เมื่อใด ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ยังไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของเจ้าลัทธิต่างๆ ได้ เราจะไม่ยอมนิพพาน เรา จะวางรากฐานของศาสนา”

เพราะอุตสาห์สร้างสมบุญญานิการมาเป็นพระโพธิสัตว์ กว่าจะมาตรัสรู้ธรรม ทุกข์อยู่ ๖ ปี ได้มาแล้วจะวางรากฐานไว้ให้กับภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ได้ทรงธรรมทรงวินัย แต่ต้องให้เป็นพุทธธรรมนะ อย่าเป็นธรรมเมา ธรรมเมานี้จามา ศึกษา มา คั้นเดามา แล้วก็ว่ากันไปตามเกมของสังฆารปรุ้งแต่ง อิงธรรมแล้วก็อาศัยกิเลสหลอกลวงกันไป

ถ้าเป็นพุทธธรรมนะ วางหลักวางเกณฑ์ไว้ จนขนาดว่า พระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ประพฤติปฏิบัติมาได้เป็นเอตทัคคะ พระอุบาลี สิ่งต่างๆ นี้ประพฤติปฏิบัติกันมา ขณะที่ประพฤติปฏิบัติไปจนถึงที่สุด มารก็พยายาม เพราะว่าถ้ารู้สัตว์ขันธ์สัตว์ขันธ์ไปนี้มารจะเสียใจมาก ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรมจนเข้าใจสัจจะชีวิต จนเอาชีวิตนี้หลุดพ้นออกไปจากสมมุติทั้งหมด มารคอยตักๆ นะ แล้วเมื่อไหร่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ารู้สัตว์ขันธ์สัตว์ขันธ์...หิ้งๆ ที่สัตว์ก็เยอะมหาศาลอยู่ในอำนาจของเขา เขาก็เป็นอย่างนั้นนะ จนถึงเข้าไปจะพยายามนิมนต์คลายองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้นิพพาน

จนวันมาฆบูชา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “มารเอ๋ย บัดนี้ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของเจ้าลัทธิต่างๆ ได้ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะนิพพาน”

พอองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลงอายุสังขารเท่านั้นนะ โลกธาตุหวั่นไหว พระอานนท์เข้าใจเลย เพราะสิ่งที่หวั่นไหวนี้ สิ่งนี้มันสะเทือนหัวใจ ไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าว่า “สิ่งที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอะไรหนอ เพราะเหตุใดหนอโลกธาตุถึงหวั่นไหว”

“อานนท์มันเป็นแบบนี้เอง คราวใดที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิด จะตรัสรู้ ปลงอายุสังขาร โลกธาตุจะหวั่นไหว” พระอานนท์เข้าใจเลยว่า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลงอายุสังขารแล้ว พระอานนท์พยายามอ้อนวอน อ้อนวอนให้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดำรงชีวิตต่อไป สิ่งนี้เป็นสิ่งจะความจริง

สิ่งนี้ในการประพฤติปฏิบัติ เล่ห์กลของกิเลส เล่ห์กลในหัวใจ สิ่งนี้จะมีมหาศาลเลย ถ้าเป็นพุทธธรรมจะเข้าใจสิ่งนี้เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเราในภัทรกับนี้ก็คือองค์ที่ ๔ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ต่อไปก็จะมาเกิดอีก เห็นไหม สิ่งเกิดอีกเพราะอะไร

เพราะมีสัตว์ มีจิต มีวิญญาณ จะรื้อสัตว์ชนสัตว์ตลอดไป สิ่งนี้มันเป็นการดำรงอยู่ สิ่งนี้ดำรงอยู่โดยธรรมนี้มันดำรงอยู่ได้แสนยาก เพราะมันต้องมีผู้ที่มีศรัทธาความเชื่อ แล้วประพฤติปฏิบัติเป็นมัชฌิมาปฏิปทาเข้าไป จะเข้าไปสัมผัสพุทธธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องสร้างสมบุญญาธิการมา แล้วอายุขัยของมนุษย์ก็ชั่วคราวๆ สิ่งนี้ก็ต้องหมุนเวียนไป ศาสนาถึงมีเจริญแล้วเสื่อม เสื่อมแล้วเจริญ วนเวียนไปตามแต่ยังมีสิ่งที่มีสัตว์ที่มีชีวิตอยู่ก็ต้องวนเวียนไป ธรรมมีอยู่แล้ว ครัสต์ธรรมขึ้นมา สภาวะแบบนี้ เราถึงมีสัจจะเข้ามาในหัวใจ

การอดนอน การผ่อนอาหาร การเป็นสัปปายะในอาหารต่างๆ มันจะมีความเข้าใจ ถ้าเรามีอินทรีย์แก่กล้า เราไม่เป็นผู้ที่เสียเปรียบหรือ กิเลสมันนึกว่าจะเสียเปรียบนะ ถ้าบิณฑบาตมานี้ สัมมาอาชีวะ เราก็ต้องฉันให้ฉลองศรัทธาเขา ให้เขาได้บุญกุศล... สิ่งที่ได้มานั้นเป็นบุญกุศลตั้งแต่เขาสละแล้วนะ เราได้มาเพราะอะไร เพราะการให้มานี้เกิดจากเจตนา สละออกมาก็เป็นบุญกุศลของเขา เราได้มาก็เป็นบุญกุศลของเรา

ผู้ที่ปฏิบัติ เวลาออกบิณฑบาตได้มากก็ดี ได้น้อยก็ดี สิ่งนี้เป็นอำนาจวาสนาของแต่ละบุคคลนะ ไม่เหมือนกันหรือ อย่าเทียบเคียง ของข้างนอกเราอย่าไปเทียบเคียงใคร เราจะเทียบเคียงความรู้สึกของเรา เทียบเคียงทุกข์ของเรา เทียบเคียงสัจจะของเรา เทียบเคียงใจของเรา ขึ้นมา ให้มันเป็นสัจจะความจริงของใจเราเข้ามา แล้วให้มันเกิดขึ้นมา ถ้าเป็น “พุทธธรรม” พุทธะ ความรู้สึก มันจะเป็นสุภาพบุรุษใจ ไม่โงงแม้แต่ตัวเองนะ

ถ้าเป็นธรรมมา โงงตัวเอง โงงให้ตัวเองไม่มีโอกาส กาลเวลาเสียไปๆ เราจะหมดโอกาสไป ถ้าสิ่งนี้ไม่เป็นสัจจะความจริง เราจะเสียโอกาส นี่ถ้าธรรมมา โงงแต่ตัวเอง แม้แต่ตัวเองก็ยังโงง แล้วจะไม่โงงคนอื่น เป็นไปไม่ได้ แม้แต่ตัวเองก็ยังโงงชีวิตนี้แล้วนะ เพราะชีวิตเกิดมา ถ้าไม่เข้าสัจจะความจริง ไม่เข้าพุทธธรรม เราต้องเกิดตายๆ แน่นอน เราจะไม่ได้ธรรมโอสถขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้าใจสัจจะชีวิตในตามความเป็นจริง แล้วเอาชีวิตนี้พ้นออกไปจากวิภูฏะเป็นวิภูฏะนะ นี่โงงแม้แต่ตัวเอง

แต่ถ้าเป็น “พุทธธรรม” จะเป็นสุภาพบุรุษ สิ่งใดเกิดขึ้นมาจะมีสติสัมปชัญญะ จะควบคุม จะไตร่ตรองว่าสิ่งนี้เป็นความจริงหรือไม่จริง เพราะแม้แต่สมาธิก็ยังมีสัมมาและมิจฉา แม้แต่สมาธิ นะ ถ้าเป็นมิจฉามันก็จะไม่เข้ามาเป็นมรรคเพราะอะไร เพราะมันไม่เป็นสัมมาสมาธิ ก็จะไม่เข้ามรรค ๘ มรรค ๘ ต้องเป็นสัมมาสมาธิ สัมมาสติ ต้องเป็นสัมมา ต้องเป็นความถูกต้องทั้งหมด ถ้ามันเป็นความไม่ถูกต้อง มันจะเข้ามาเป็นสัมมาได้อย่างไร มันจะวิปัสสนาไปจนมรรคสามัคคี รวมสมุจเฉทปหานแต่ละขั้นตอนเข้าไปได้อย่างไร

ถ้ามันรวมตัวเข้ามาสมุจเฉทปหานเป็นแต่ละขั้นตอนเข้าไป มันจะเห็นสังโยชน์ขาด ขาดอย่างไร ขณะจิตที่พลิกจากปุถุชนเป็นกัลยาณปุถุชนก็เข้าใจ เพราะความควบคุมของอายตนะได้ ควบคุมรูป รส กลิ่น เสียง ที่เป็นพวงดอกไม้แห่งมารได้ นี่พุทธธรรม จะเห็นตั้งแต่สมาธิ สัมมาสมาธิเป็นอย่างไร มิจฉาสมาธิเป็นอย่างไร จะเข้าใจสัจจะความจริงทั้งหมด แล้วยกขึ้นโศคา บัตติมรรคนี้มันรวมตัวอย่างไร มันทำลายอย่างไร ขณะจิตที่พลิกจากปุถุชนเป็นพระโศคาบัน

จิตนี้ จากเป็นปุถุชนต้องเวียนตายเวียนเกิดเป็นเหยื่อของวัฏฏะ จิตนี้ต้องเกิดต้องตายในวัฏฏะตลอดไป แต่เป็นพระโศคาบันจะเกิดตายอีก ๗ชาติเท่านั้น ไม่เป็นเหยื่อของวัฏฏะ มีต้น มีปลาย มีขอบ มีเขต ว่าจิตนี้จะมีเป้าหมาย แต่ถ้ายังไม่ถึงพระโศคาบัน มันจะเวียนตายเวียนเกิดไป กับสัจจะความจริงอันนั้น บุญกุศลสร้างขึ้นมาก็ต้องสร้างเป็นเทวดา อินทร์ พรหม แน่นอน บาปอกุศลสร้างขึ้นมาก็ต้องตกนรกอเวจีแน่นอน เห็นไหม สิ่งนี้ต้องเวียนไปๆ

ถ้าเรามีศีล ๕ เราปิดอบาย สิ่งทีปิดอบาย พระโศคาบันไม่ตกอบายเด็ดขาด เพราะมีสติ สมบูรณ์ในขั้นของโศคาบัน แล้วขณะจิตที่มันเปลี่ยนเป็นสกิทาคามี อนาคามี แล้วเป็นอรหัตตผล ขึ้นมานี้ จนพ้น เข้าใจสัจจะความจริงของชีวิตทั้งหมด นี่พุทธธรรม “พุทธธรรม” จะเห็นแง่มุมของมันทั้งหมด

ผู้ที่ผ่านพ้นจากการประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ค้นคว้าจากงานวิจัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวิจัยจากที่เป็นยาแก้ ยาดีดั้งเดิม เป็นพุทธปัญญา เป็นปัญญาพุทธะ เป็นสิ่งที่เป็นความถูกต้อง กับสิ่งที่เขาเกิดขึ้นมามันเป็นธรรมเมวา เป็นเมวา เป็นกิเลส ตัณหาความทะยานอยาก เมวาโดยเจ้าลัทธิตี เห็นไหม ลัทธิต่างๆ ที่อ่อนวอนเอาขอเอา สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่มันวมาทั้งหมดเลย แต่มันเป็นยาคนละขนานของเขา นั่นก็เป็นเรื่องของเขา เป็นแต่อำนาจาสนา

ของสัตว์โลกที่เกิดมาจะเชื่อถือสิ่งใด ในศาสนาต่างๆ เขาต้องมี เห็นใหม่ อย่างในปัจจุบันนี้เขาจะมีสิ่งแลกเปลี่ยนให้เข้ามานับถือศาสนาของเขา

แต่ในศาสนาพุทธของเราไม่ต้องมีการแลกเปลี่ยน ไม่มีการอ่อนน้อมขอเอา เพียงแต่ถ้าเข้ามาประพฤติปฏิบัติแล้วถึงต้องบังคับเอาใจ ต้องบังคับให้เข้ากับพุทธธรรม ก่อนจะนับถือศาสนาสิ่งใด องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ต้องเลย ต้องการพิสูจน์ เห็นใหม่ ในกาลามสูตร 'ไม่ให้เชื่อ แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูด 'ไม่ให้เชื่อครูบาอาจารย์ต่างๆ 'ไม่ให้เชื่อต่างๆ 'ให้เชื่อจากการพิสูจน์ขึ้นมาจากประพฤติปฏิบัติ เป็นสันติวิถีโกขึ้นมาจากหัวใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฎิญาณตนขนาดนั้นนะ

แม้แต่ในพราหมณ์สมัยพุทธกาล เวลามาศรัทธาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะขอร้องเลย ขอร้องว่าอย่าให้ทิ้งเจ้าลัทธิของตัวเอง จะมาศรัทธาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะปฏิเสธตลอดเลย ปฏิเสธทั้งนั้นนะ ให้เขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าเขาประพฤติปฏิบัติขึ้นมา...

ครูบาอาจารย์ของเราก็เหมือนกัน เวลาท่านเทศนาว่าการนะ ท่านจะไม่ห้วนไหว จะไม่วิตกวิจารณ์เลยว่า ผู้ที่ฟังเทศน์จะเข้าใจหรือไม่เข้าใจ เพราะสิ่งนี้มันเป็นวุฒิภาวะ วุฒิภาวะของเด็กๆ มันก็เข้าใจของมันแบบเด็กๆ วุฒิภาวะของผู้ที่เป็นโสดาบัน สกิทาคามี อนาคามี วุฒิภาวะจะต่างกันเป็นขั้นเป็นตอนขึ้นไปนะ นี่ธรรมะภูมิใด ขึ้นใด

ถ้าเป็นพุทธธรรม สิ่งนี้จะเป็นประโยชน์ จะไม่คดโกงตัวเอง มันจะมีสัจจะความจริงกับตัวเอง หลักของใจมันมีอยู่ตลอดไป แล้วเกิดการเปลี่ยนแปลงจากวัฏฏะ จะเข้าใจในวัฏฏะ เพราะจิตนี้พ้นจากวัฏฏะ จะเข้าใจวัฏฏะทั้งหมด

แล้วกิเลสของจิตที่เป็นสัตว์โลกที่เกิดมาแต่ละชั้นแต่ละภูมิ แต่ละภพแต่ละชาติ มันมีจิตนิสัยของเขามาอย่างนั้น เขาก็ติดข้องของเขาเป็นสภาวะแบบนั้น เห็นใหม่ พุทธธรรมอันนี้แก้ไขได้หมด พุทธธรรมอันนี้จะเป็นยาธรรมโอสถที่เยียวยาได้ทั้งหมด สิ่งที่ยาได้ รักษาได้ มันจะเป็นสัจจะความจริงอันนี้ จะเป็นคุณประโยชน์

เราถึงกล่าวถึงรัตนตรัยของเรา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สิ่งที่พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ สงฆ์คืออริยสงฆ์ สมมุติสงฆ์ก็เป็นสงฆ์ สงฆ์อย่างนี้เป็นสงฆ์ในกิจกรรม กิจกรรม

เป็นสังฆะ เป็นกิจกรรมของสงฆ์ ของสงฆ์เพื่อจะให้สงฆ์หรือคัมภีร์ขึ้นมา ให้เป็นอริยสงฆ์ ถ้าอริยสงฆ์
 ขึ้นมาจากใจ นั่นล่ะพุทธธรรม ถ้าเป็นสมมุติสงฆ์ก็ยังมีธรรมมา มัวเมาในธรรมขององค์สมเด็จพระ
 พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นของแท้ ของแท้คือดวงใจ
 ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

เวลาวิมุตติสุข ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวิมุตติสุขไปก่อน แล้ววางธรรมวินัย
 นี้เป็นคำบอกเล่า เป็นสิ่งที่วางธรรมวินัยไว้ให้เราก้าวเดิน จะวางธรรมไว้อีก ๕,๐๐๐ ปีให้เรา
 ก้าวเดิน แล้วเราเกิดถึงพุทธกาล ในพระไตรปิฎกบอก ถึงพุทธกาลศาสนาจะเจริญหนหนึ่ง แล้วใน
 ปัจจุบันเจริญไหม ถ้าไม่เจริญ ทำไมมีครูบาอาจารย์เราที่ประพฤติปฏิบัติขึ้นมาแล้วได้ผลมาใน
 หัวใจ เป็นพุทธธรรม แล้วสามารถก้าวแก้ความเป็นไปของจิต ความเป็นไปของกิเลสตัณหาที่มัน
 ปกคลุมหัวใจ เห็นไหม สิ่งที่ปกคลุมหัวใจ สิ่งนี้เป็นความลึกลับนะ

เราเจ็บไข้ได้ป่วย เราต้องการหาหมอเพื่อรักษาเรา เวลาเราเจ็บไข้ได้ป่วย ยิ่งไปหาหมอ
 หมอคนไหนที่เขาเป็นหมอที่เขาไม่เลี้ยงไข้ หมอคนไหนที่เขามีความชำนาญ เราอยากให้หมอคน
 นั้นรักษาเรา ขนาดเรื่องกายเรายังวิ่งไปหาหมอเลย แล้วเราประพฤติปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่รู้จริง
 องค์หลวงปู่มั่น ท่านอยู่หนองผือ คฤหัสถ์อยากไปทำบุญต้องซื้อทางเข้าไป ต้องเข้าไปหาหมอแท้
 นะ ไปหาสิ่งที่ เป็นพุทธธรรม หาสิ่งที่ เป็นจรรโลงหัวใจ

สิ่งที่ทำบุญ ทำอย่างนั้น เนื่องบุญของโลก เราได้หว่านนาของเรา ข้าวพืชพันธุ์ของเราไป
 ในเนื้อนาอย่างนั้น เราจะได้บุญกุศลของเรา เราจะได้สิ่งที่ เป็นประโยชน์กับเรา เห็นไหม
 ประโยชน์ตรงไหน ประโยชน์สิ่งที่เราสร้างสิ่งนั้นให้ย้อนกลับมาให้จิตนิสัยนี้มันควรแก่การงาน
 เขาสร้างโอ่ง สร้างไห เขาสร้างสิ่งต่างๆ เขาต้องนวดดินของเขาขึ้นมา ถึงจะสร้างรูปของเขาขึ้นมา

ในการประพฤติปฏิบัติ ถ้ามีหัวใจ มีศรัทธาความเชื่ออย่างนั้น มันจะมีความจริงใจ มีความ
 เชื่อ เห็นไหม เราอยากปฏิบัติ เรานั่งปฏิบัติของเรา เราก็ชวนหมู่คณะของเรานั่งปฏิบัติ เขาไม่ยอม
 ปฏิบัติ เขาก็นั่งเพราะการชวนของเรา ก็สักแต่ทำ มันเหมือนกับวัดอุ้นหนึ่ง เหมือนกับตอไม้
 เหมือนกับสิ่งที่เอามาตั้งไว้ มันไม่มีประโยชน์หรือ เพราะมันสักแต่ทำ เพราะมันปฏิเสธผล

แต่ถ้าการประพฤติปฏิบัติของเรา เรามีศรัทธาความเชื่อ เราเปิดโอกาสของเรา ถ้าได้ก็
 เต็มที่ ถ้าไม่ได้ก็คือการกระทำของเรา นี่ปฏิบัติบูชา บูชาเพื่อธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมา
 สัมพุทธเจ้า เพราะเราตั้งใจ เรามีศรัทธาความเชื่อของเรา นี่เป็นเป็นพุทธธรรม พุทธธรรมคือความ

เป็นกลาง เป็นความสมดุล ไม่เอาर्डเอาเปรียบใคร ไม่คดโกงแม้แต่ตัวเอง แล้วไม่คดโกงคนอื่น
แล้วจะเป็นสิ่งที่จรรโลงศาสนา เอวัง